

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo w części obrębów
Czernin, Dygowo, Jazy, Łykowo, Piotrowice, Pustary, Skoczów, Stojkowo,
Stramniczka, Świelubie, Wrzosowo.

Autor :

Małgorzata Owsiak

Dygowo, lipiec 2024 r.

SPIS TREŚCI

1. Zagadnienia wstępne - informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.
 - 1.1. Przedmiot i zakres opracowania.
 - 1.2. Podstawa prawna opracowania.
 - 1.3. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami.
2. Metoda zastosowana przy opracowywaniu prognozy.
3. Istniejący stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego.
 - 3.1. Charakterystyka środowiska.
 - 3.2. Ocena stanu wybranych elementów środowiska przyrodniczego, zagrożenia.
 - 3.3. Prawne formy ochrony przyrody i krajobrazu.
 - 3.4. Powiązania przyrodnicze obszaru opracowania z jego otoczeniem.
 - 3.5. Zasoby kulturowe i ich ochrona prawna.
 - 3.6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.
 - 3.7. Analiza przeznaczenia terenu.
4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.
6. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru oraz na środowisko z uwzględnieniem zależności między elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.
 - 6.1. Oddziaływanie ustaleń planu na środowisko w trakcie budowy i eksploatacji.
 - 6.2. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko.
 - 6.3. Ocena określonych w projekcie planu miejscowego warunków zagospodarowania terenu wynikające z potrzeby ochrony środowiska.
7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmioty ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru.
8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.
9. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.
* Zdjęcie na stronie tytułowej – nurt Parsęty pomiędzy Jazami i Piotrowicami.

1. Zagadnienia wstępne - informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

1.1. Przedmiot i zakres opracowania.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo w części obrębów Czernin, Dygowo, Jazy, Łykowo, Piotrowice, Pustary, Skoczów, Stojkowo, Stramniczka, Świelubie, Wrzosowo.

Przedmiotem planu jest określenie warunków zagospodarowania i wskaźników zabudowy terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolnostojącą, zabudowę mieszkaniową jednorodzinną bliźniaczą, zabudowę usługową, zabudowę usług biurowych i administracji, dróg publicznych i infrastruktury. Plan miejscowy obejmuje również tereny zieleni naturalnej i urządzonej. Powierzchnia obszaru opracowania wynosi ok. 99,6 ha.

Celem niniejszego opracowania jest ocena projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w aspekcie ochrony naturalnych zasobów środowiska przyrodniczego i przedstawienie przewidywanych przekształceń środowiska, prognoza ustali również skutki realizacji planu na warunki życia ludzi na danym obszarze.

Wykonywanie prognozy w fazie gotowej koncepcji zagospodarowania terenu daje możliwość wpływu na ostateczny zapis ustaleń w projektowanym dokumencie. W prognozie został opisany aktualny, wynikający z dotychczasowego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu stan środowiska przyrodniczego na obszarze opracowania. Prognoza analizuje zgodnie z wybraną metodą, skutki realizacji ustaleń planu na środowisko.

1.2. Podstawa prawna opracowania.

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo w części obrębów Czernin, Dygowo, Jazy, Łykowo, Piotrowice, Pustary, Skoczów, Stojkowo, Stramniczka, Świelubie, Wrzosowo, zainicjowanego uchwałą Nr XLIV/373/23 Rady Gminy Dygowo z dnia 20 września 2023 r. Jednocześnie stwierdza się, że ustalenia niniejszej uchwały nie naruszają ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dygowo, przyjętego uchwałą nr IV/22/2002 Rady Gminy Dygowo z dnia 30 grudnia 2002 r. i zmienionego uchwałami: nr XXXIV/211/09 Rady Gminy Dygowo z dnia 30 września 2009 r., nr XXXII/248/17 Rady Gminy Dygowo z dnia 19 grudnia 2017 r. oraz nr XXXVI/302/22 Rady Gminy Dygowo z dnia 27 października 2022 r.,

Konieczność opracowania niniejszej prognozy wynika z:

- art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.) - wójt, burmistrz lub prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, uwzględniając ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”,

- art. 51 ust. 1 w związku z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2023 r. poz. 1094, 1113, 1501,1506; z 2024 r. poz. 834) – „organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47, sporządza prognozę oddziaływania na środowisko”.

Zgodnie z art. 72 ust.1 ustawy – Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54, 834) w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska.

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo w części obrębów Czernin, Dygowo, Jazy, Łykowo, Piotrowice, Pustary, Skoczów, Stojkowo, Stramniczka, Świłubie, Wrzosowo, została opracowana w oparciu o następujące przepisy:

- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 834)
- Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688, 1890)
- Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, 1113, 1501,1506; z 2024 r. poz. 834)
- Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.)
- Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz.725, 834)
- Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478)
- Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399)
- Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz.1587)
- Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U. z 2024, poz. 757)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. 2014, poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1839).
- Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków (tzw. Dyrektywa Ptasia),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014, poz. 1713.),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2023, poz. 1281),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016. poz. 2183, Dz. U. z 2022 r. poz. 2380)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz.1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 r. poz.1408).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów (Dz. U. z 2022 r. poz. 2649)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. 2017. poz. 2300).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r. poz.640).
- Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 16 marca 2005 r. w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne (Dz. U. z 2023 r. poz. 99).

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko wypełnia zapisy art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, 1113, 1501,1506; z 2024 r. poz. 834).

Zakres i stopień szczegółowości prognozy został uzgodniony przez :

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem z dnia 11 grudnia 2023 r., znak: WOPN.411.137.2023.KM
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kołobrzegu pismem z dnia 27 listopada 2023 r. znak: BPP.6722.8.5.2023

1.3. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami.

Analizowany dokument, tj. projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a także niniejsza prognoza została wykonana w oparciu i w powiązaniu z niżej wymienionymi dokumentami i opracowaniami:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo.

- Waloryzacja przyrodnicza Gminy Dygowo - opracowana w 2002 r. przez Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie.
- Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego, Biuro Konserwacji Przyrody, Szczecin 2010 r.
- Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim. Raport 2020, GIOŚ, RWMS w Szczecinie, Szczecin 2020 r.
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim, raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ, RWMS w Szczecinie, Szczecin 2023 r.
Ponadto przy opracowywaniu prognozy korzystano z następujących materiałów:
- Geografia regionalna Polski, J. Kondracki. Warszawa, PWN, 2002.
- Problematyka przyrodnicza w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, 1997 r, praca zbior. pod red. M. Teisseyre – Sierpińskiej, IGPIK Warszawa
- Europejska Sieć Ekologiczna NATURA 2000 w województwie zachodniopomorskim, praca zbiorowa pod red. K. Ziarnka i D. Piątkowskiej, BKP, Szczecin 2008 r.
- Monitoring siedlisk przyrodniczych, praca zbiorowa pod red. W. Mroza, Przewodnik metodyczny. Część II. GIOŚ, Warszawa 2012 r.
- Modyfikacja metodyki monitoringu opublikowanej w Mróz W. (red.) 2010. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część I. GIOŚ, Warszawa. Data modyfikacji - 2015 r.
- Monitoring stanu chemicznego oraz ocena JCWPd w dorzeczach w latach 2018 - 2021. Raport z oceny stanu JCWPd - stan na rok 2019. Aktualizacja programu monitoringu jednolitych części wód podziemnych w układzie dorzeczy na lata 2022-2027, PIG, PIB,W-wa, 2020 r.
- Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. W. Matuszkiewicz PWN, Warszawa 2001r.
- Ptaki i napowietrzne linie elektroenergetyczne. Rodzaje oddziaływań, ich przyczyny i znaczenie dla populacji ptasich, Karol Kustus, Andrzej Wuczyński, Arkadiusz Gorczewski, Ornis Polonica 2013, 54:257-278.
- obowiązujące plany miejscowe
- <http://natura.2000.gdos.gov.pl>
- geoportal.gov.pl , GDDKiA, mapa akustyczna Polski.
- mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1: 50000, arkusz 80, Białogard
- mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1: 50000, arkusz 79, Gościno
- seryjne mapy geologiczne Polski w skali 1:50000, arkusz 80, Białogard
- seryjne mapy geologiczne Polski w skali 1:50000, arkusz 79, Gościno

2. Metoda zastosowana przy opracowywaniu prognozy.

Prognoza została sporządzona stosownie do stanu wiedzy o środowisku w obrębie obszaru opracowania i terenów sąsiadujących, a informacje w niej przedstawione są dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

Przy sporządzaniu przedmiotowego opracowania wykorzystano metodę oceny skutków wpływu ustaleń planu miejscowego na środowisko przyrodnicze, składające się z analizy środowiska przyrodniczego przeprowadzonej w sposób kompleksowy metodami terenowymi i kameralnymi (wizja terenowa odbyła się w drugiej połowie kwietnia 2024 r., pod koniec maja 2024 r. oraz w drugiej połowie lipca 2024 r.).

W prognozie uwzględniono aktualny stan środowiska przyrodniczego, jego wrażliwość na degradację, stan zagospodarowania antropogenicznego, przyjęte rozwiązania planistyczne, skutki wynikające z realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz zagrożenia dla komponentów środowiska naturalnego.

Ocenę przeprowadzono kompleksowo dla jednego wariantu ustaleń planistycznych zaproponowanych w projekcie planu miejscowego. Wykorzystano również metodę oceny właściwej, przy użyciu podejścia systemowego, które zakłada, że podstawowym założeniem opracowania jest traktowanie środowiska jako systemu, którego elementy są ze sobą wzajemnie powiązane i zachodzą między nimi określone relacje.

Ostateczną wersję tekstową wykonano przy zastosowaniu metody opisowej i porównawczej, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska dla obszarów o podobnym ukształtowaniu terenu, różnorodności biologicznej i rodzaju zagospodarowania. Do tego celu:

- przygotowano i przeanalizowano mapy tematyczne i topograficzne
- zapoznano się z dokumentacją przyrodniczą oraz z literaturą dotyczącą obszarów chronionych tego rejonu
- zapoznano się z dokumentacją obowiązującego studium i planów miejscowych
- zapoznano się z zakresem opracowania prognozy przez RDOŚ
- wykonano prace analityczne oraz ostateczną wersję tekstową i graficzną

3. Istniejący stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego.

3.1. Charakterystyka środowiska.

Położenie, aktualny stan zagospodarowania i użytkowania obszaru objętego planem.

Według zmodyfikowanej w 2018 roku regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego (w: Geographia Polonica, Jerzy Solon, Andrzej Richling, Wiesław Ziąja i inni, IGiPZ PAN) gmina Dygowo położona jest w Prowincji: Nizina Środkowoeuropejska, w obrębie podprowincji Pobrzeża Południowobałtyckie, w makroregionie Pobrzeże Koszalińskie, w mezoregionie Równina Białogardzka.

Gmina Dygowo położona jest w północno-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego w powiecie kołobrzeskim. Od północy graniczy z gminą Ustronie Morskie, od wschodu z gminą Będzino, od wschodu i południa z gminą Karlino, od południa z gminą Gościno, natomiast od zachodu z gminą Kołobrzeg.

Miejscowości będące obiektem niniejszej prognozy rozproszone są na terenie gminy, w różnych jej częściach. Miejscowości Stramniczka, Stojkowo, Jazy, Skoczów, Łykowo położone są na północ od drogi wojewódzkiej nr 163 przebiegającej przez środek gminy od południowego wschodu na północny zachód. Na południe od niej położone są Pustary, Świelubie i Piotrowice, natomiast w części środkowej gminy zlokalizowane jest Dygowo oraz Wrzosowo i przez te miejscowości przebiega droga wojewódzka nr 163. Przez obszar gminy przebiega również linia kolejowa nr 404 Szczecinek - Kołobrzeg, ze stacją kolejową w Dygowie. Obszar opracowania stanowią tereny wiejskie z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną, zabudową zagrodową, tereny upraw rolnych, występuje tu infrastruktura wiejska w postaci dróg i chodników, wyznaczone są tereny do rekreacji, zieleń urządzona, zieleń nieurządzona oraz wody powierzchniowe.

Fot. 1. Zabudowa jednorodzinna i infrastruktura w Dygowie, teren 2.10 MNW-MNB.

Fot. 2. Teren upraw rolnych w Jazach wzdłuż linii kolejowej, w tle zagajnik brzozowy, teren 3.15 MNW.

Fot. 3. Teren upraw rolnych, Czernin - teren 1.9 MNW, 1.10 MNW.

Rzeźba terenu. Geomorfologia.

Bezpośredni wpływ na rzeźbę obszaru Gminy miało najmłodsze zlodowacenie bałtyckie, a przede wszystkim jego ostatni stadią zwany pomorskim. Obszar opracowania charakteryzuje się dosyć zróżnicowaną rzeźbą terenu co jest wynikiem nagromadzenia szeregu form morfologicznych, które powstały w rezultacie procesów zachodzących w okresie plejstocenu i holocenu. Efektem akumulacyjnej działalności lodowca są gliny zwałowe rozdzielone osadami zastoiowych mułków i ilów oraz piaszczystymi osadami fluwioglacjalnymi. Natomiast u schyłku plejstocenu nastąpiła deglacjacja lądolodu, jego rozpad na bryły martwego lodu oraz odpływ wód roztopowych. Bryły martwego lodu wytapiały się tworząc misy jeziorne i zagłębienia bezodpływowe. Powstałe w wyniku topnienia lodu wody spływały wykorzystując w tym celu rynny subglacjalne o kierunku północ-południe i marginalne (doliny wód roztopowych) oraz odcinki pradolinne o równoleżnikowym układzie. Towarzyszyło temu wypełnianie obniżień osadami mineralnymi i organogenicznymi oraz rozcinanie progów dzielących te obniżenia. W zbiornikach, powstałych wskutek wytapiania się brył martwego lodu dochodziło do akumulacji mułków jeziornych, gytii węglanowych i kredy jeziornej. W wielu miejscach tworzyły się też miąższe torfowiska, rozciągające się na obszarach występowania wieloletniej zmarzliny. W holocenie nastąpił rozwój roślinności, co ograniczyło intensywność procesów erozyjnych, a ocieplenie klimatu nasiliło procesy wietrzenia chemicznego, dzięki czemu rozwijały się procesy glebotwórcze. Na zanikających jeziorach rozwijały się torfowiska, zaś w dolinach rzek

rozwinęły się równiny zalewowe. W dolinie Parsęty trwa współcześnie akumulacja piasków i mad rzecznych.

Dominującą formą obszaru gminy są rozległe płaty moreny dennej płaskiej i falistej, zalegające w przeważającej większości na wysokości w granicach 20 - 50 m n.p.m. Strefa moren charakteryzuje się pochyleniem ku północy w postaci wykształconych poziomów wysoczyznowych. Wysoczyzna zbudowana jest z gliny morenowej, miejscami spiaszczonej. Południowa część gminy, w obrębie miejscowości Pustary, Świelubie, Bardy, Dębogard, Piotrowice, Włóścibórz leży na IV poziomie wysoczyznowym, którego dolną granicę wyznacza poziomica 40 m n.p.m. Praktycznie cała pozostała część gminy znajduje się w obrębie III poziomu wysoczyznowego, tylko fragmenty w północnej części gminy (rejon Stramnicy) znajduje się na II poziomie.

Obszar opracowania jest w większości terenem płaskim, natomiast zauważalne deniwelacje terenu występują na terenach zabudowanych w sąsiedztwie posesji m. in. Pustarach, w Jazach oraz w Łykowie (tu dom i zabudowania gospodarcze posadowione są w obniżeniu terenu), niewysokie skarpy lub nierówności terenu, często są pochodzenia antropogenicznego i prawdopodobnie powstały podczas etapu budowy nieruchomości. Występujące w granicach planu rowy melioracyjne również mają strome zbocza.

Wysoczyznę urozmaicają liczne formy wypukłe (wzgórza mniejszych ciągów moren czołowych i kemów) jak i wklęsłe (wytopiska, obniżenia zastoiskowe oraz stosunkowo gęsta sieć drobnych pradolin). Wyraźne jest rozczłonkowanie wysoczyzny na szereg płatów. Jest to dzieło całej sieci drobnych form marginalnych, tworzących system pradolin i dolin wykorzystywanych przez liczne ciek. Taką pradolinę wykorzystuje m.in. Parsęta. Powierzchnie wysoczyzny urozmaicają doliny wód roztopowych, wytopiska, obniżenia zastoiskowe i równiny bagienne. Dno doliny Parsęty o szerokości w granicach 200 - 750 m opada w kierunku północno - zachodnim, od wysokości nieco ponad 9,0 m n.p.m. na wysokości Daszewa do ok. 3 m n.p.m. w okolicach Pustar gdzie rzeka opuszcza obszar gminy Dygowo. Głębokość doliny Parsęty w stosunku do poziomu wysoczyzny waha się w granicach 17 - 30 m. Zbocza dolin i rynien rozcięte są licznymi dolinkami erozyjnymi.

W dolinie Parsęty istnieją zachowane fragmenty teras o charakterze pradolinnych, a także rzecznych- nadzalewowej i zalewowej.

Budowa geologiczna, wody gruntowe, gleby.

Według podziału geologicznego na jednostki strukturalne obszar gminy położony jest na granicy pomiędzy Wałem Pomorskim, a Niecką Pomorską, stanowiącej fragment niecki brzeżnej (synklinorium brzeżnego) - jednostki granicznej pomiędzy prekambryjską platformą wschodnioeuropejską, a fałdowymi strukturami Europy Zachodniej i Południowej.

Na powierzchni obszaru gminy odsłaniają się osady czwartorzędowe, spoczywające na osadach Jurajskich. Działalność lodolodu, wód fluwioglacjalnych, a także współczesne procesy erozyjne dały genezę istniejących osadów na obszarze Gminy.

Okolice Czernina pokrywają gliny zwałowe, piaski żwirowato - pyłowate lodowcowe na glinach zwałowych, piaski i mułki zastoiskowe na glinach zwałowych, torfy niskie i przejściowe na glinach zwałowych, namuły torfiaste i gliniaste zagłębień bezodpływowych na glinach zwałowych, piaski, miejscami mułki rzeczno-jeziorne den dolinnych i zagłębień bezodpływowych.

Okolice Stramniczki pokrywają gliny zwałowe, piaski żwirowato - pyłowate lodowcowe na glinach zwałowych, torfy niskie i przejściowe, piaski rzeczne mielizn i koryt, piaski i żwiry ozów.

Okolice Pustar i Świelubia pokrywają gliny zwałowe, piaski rzeczne tarasów nadzalewowych do 10 m. n. p. rzeki oraz do 15 m. n. p. rzeki, piaski żwirowato - pyłowate lodowcowe na glinach zwałowych, torfy niskie i przejściowe na glinach zwałowych, namuły torfiaste i gliniaste zagłębień bezodpływowych na glinach zwałowych, piaski, mułki, ility jeziorne na glinach zwałowych, piaski ilaste i żwiry, miejscami głązy zwietrzelinowe (eluwialne), piaski i żwiry wolnolodowcowe.

Okolice Stojkowa pokrywają gliny zwałowe, piaski żwirowato - pyłowate lodowcowe na glinach zwałowych, piaski i piaski ze żwirami wolnolodowcowe (równin i dolin wód roztopowych), piaski żwirowato-pyłowate lodowcowe, piaski i żwiry oraz mułki tarasów kemowych, namuły torfiaste i gliniaste zagłębień bezodpływowych na piaskach i piaskach ze żwirami (równin i dolin wód roztopowych), torfy niskie i przejściowe.

Okolice Dygowa pokrywają gliny zwałowe, piaski żwirowato - pyłowate lodowcowe na glinach zwałowych, piaski i żwiry ozów, piaski, miejscami mułki rzeczno-jeziorne den dolinnych i zagłębień bezodpływowych na glinach zwałowych, namuły torfiaste i gliniaste zagłębień bezodpływowych na glinach zwałowych namuły torfiaste i gliniaste zagłębień bezodpływowych na glinach zwałowych, torfy niskie i przejściowe na glinach zwałowych, piaski i piaski ze żwirami wolnolodowcowe (równin i dolin wód roztopowych), piaski rzeczne tarasów nadzalewowych do 10 m. n.p. rzeki, piaski ilaste i żwiry, miejscami głązy zwietrzelinowe (eluwialne), piaski i gliny deluwialne, piaski i żwiry wolnolodowcowe. (Mapa geośrodowiskowa Polski 1:50 000; arkusz 79-Gościno).

Okolice Piotrowic pokrywają gliny zwałowe, piaski eluwialne, piaski pyłowato-żwirowate lodowcowe na glinach zwałowych.

Okolice Jazów pokrywają gliny zwałowe, piaski eluwialne, piaski humusowe, mułki i ility jeziorne.

Okolice Wrzosowa pokrywają głównie gliny zwałowe.

Okolice Skoczowa pokrywają gliny zwałowe, piaski pyłowato-żwirowate lodowcowe, piaski pyłowato-żwirowate lodowcowe na glinach zwałowych, torfy niskie na piaskach i żwirach rzecznych wolnolodowcowych tarasów nadzalewowych (dolin wód roztopowych) 1,0- 5,0 m. n.p. rzeki.

Okolice Łykowa pokrywają gliny zwałowe, piaski pyłowato-żwirowate lodowcowe, torfy niskie na piaskach i żwirach rzecznych wolnolodowcowych tarasów nadzalewowych (dolin wód roztopowych) 1,0- 5,0 m. n.p. rzeki., piaski i żwiry rzeczne wolnolodowcowe tarasów nadzalewowych 1,0- 5,0 m. n.p. rzeki. (Mapa geośrodowiskowa Polski 1:50 000; arkusz 80-Białogard).

Wg. mapy geośrodowiskowej Polski 1:50 000 (arkusz 80-Białogard), warunki podłoża budowlanego w rejonie Piotrowic, Wrzosowa, Łykowa, Skoczowa i Jazów są korzystne. Również korzystne są dla miejscowości Czernin, Stramniczka, Pustary, Świelubie, Dygowo i Stojkowo, za wyjątkiem obszarów w rejonie zbiorników wodnych, tu warunki są niekorzystne, utrudniające budownictwo. (arkusz 79-Gościno).

Wg. mapy Hydrogeologicznej Polski w skali 1:200.000 arkusz 4 - Kołobrzeg (Wyd. Geologiczne - 1983), obszar gminy znajduje się w granicach regionów: kołobrzeskopomorskiego (II) i słupsko-chojnickiego (IV). W zachodniej części gminy występuje

czwartorzędowy zbiornik wód podziemnych. Jest to zbiornik doliny kopalnej, podścielonej zbiornikiem międzymorenowym. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne zbiornika wynoszą 36 000 m³/d, średnia głębokość ujęć – 40 m.

Głębokość występowania wód podziemnych pierwszego poziomu wodonośnego związana jest ściśle z ukształtowaniem terenu. Jest to m.in. widoczne na obrzeżach dolin rzecznych, które wszędzie są okolone hydroizobata 1m.

W dnach dolin rzecznych, w otoczeniu jezior oraz w obrębie podmokłych obniżen o różnej genezie wody gruntowe zalegają na głębokościach mniejszych od 1 metra. Na terenie wysoczyznowym przeważają głębokości rzędu 2-5 metrów, lokalnie 5-10 metrów. Wody podziemne pierwszego poziomu mogą pojawiać się miejscami na głębokościach większych niż 10 metrów: Dotyczy to zwłaszcza stref przy krawędziowych głębokich rozcięć dolinnych, w mniejszym stopniu obszarów wysoczyzny morenowej.

Poziomy wodonośne o znaczeniu użytkowym występują w regionie kołobrzesko-pomorskim (II) w piętrach wodonośnych czwartorzędowym i jurajskim, zaś w regionie słupsko-chojnickim (IV) w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych.

Poziom wód gruntowych, występuje w obrębie piasków i żwirów wodnolodowcowych tarasów dolinnych oraz w utworach piaszczysto-żwirowych kemów i moren ostatniego zlodowacenia. Warstwy piaszczyste nie tworzą ciągłego poziomu wód gruntowych. Miąższość warstwy wodonośnej nie przekracza 5 m. Zasilanie poziomu wód gruntowych zachodzi przede wszystkim na drodze infiltracji opadów atmosferycznych, a w przypadku dolin cieków powierzchniowych poprzez dopływ lateralny z cieków. Drenaż opisywanego poziomu odbywa się głównie przez cieki i rowy melioracyjne, zaś część wody zasila głębsze poziomy wodonośne. W obrębie regionu kołobrzesko-pomorskiego główny użytkowy poziom wodonośny występuje w utworach czwartorzędu. Jego miąższość zawiera się od 10 do 40 metrów, Użytkowy poziom wodonośny w utworach jury ma mniejsze znaczenie. Są to wody porowo-szczelinowe oraz szczelinowo-krasowe w piaskach, piaskowcach, marglach i wapieniach. Poziom ów zalega na głębokości od 40 do 80. Na analizowanym obszarze istnieje pełna izolacja pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego od powierzchni. Wg. mapy hydrogeologicznej stopień zagrożenia głównego użytkowego poziomu wód podziemnych dla poszczególnych miejscowości jest niski, w Dygowie i Piotrowicach może być niski i średni, we Wrzosowie niski i wysoki.

W regionie słupsko-chojnickim główny czwartorzędowy poziom wodonośny stanowią międzyglinowe i podglinowe utwory piaszczyste starszych zlodowaceń. Poziom ten występuje na obszarze wysoczyzn. Jest on średnio i dobrze izolowany zwartym nakładem glin zwałowych o miąższości dochodzącej niekiedy do 50 m. Poziomy międzyglinowy i podglinowy są ujęte licznymi studniami wierconymi. Są to m. in. byłe ujęcia komunalne w Gąskowie, Jazach, Skoczowie. Wody wgłębnych poziomów czwartorzędowych są przeważnie dobrej i średniej jakości, o czym decyduje podwyższona zawartość żelaza (maksymalnie do 10 mg/dm³) lub manganu (maksymalnie do 0,9 mg/dm³).

Trzeciorzędowe piętro wodonośne występuje we wschodniej części gminy, ale jako główny poziom użytkowy pełni rolę dla byłego ujęcia w Kłopotowie. Użytkowy poziom wodonośny stanowią piaski miocenu i piaski oligocenu.

Obszar opracowania zlokalizowany jest w obrębie jednolitych części wód podziemnych JCWPd nr 9. Analizowany teren nie jest położony w granicach głównych zbiorników wód podziemnych.

Gmina Dygowo leży w granicach regionu Kołobrzesko – Darłowskiego (Dylewski J. i inni, 1981). Region ten cechuje się dominacją utworów moreny dennej (gliny), o rzeźbie falistej

lub płaskiej. W dolinach rzecznych występują gleby torfowe i mułowo - torfowe. Większość gleb tego regionu wytworzona jest z glin lekkich, w górnych poziomach najczęściej płytko spiaszczonych. Uwilgotnienie tych gleb jest w większości właściwe. Dość często jednak spotyka się gleby okresowo podmokłe, związane z przebiegiem większych i mniejszych cieków. Dominują gleby wytworzone z piasków gliniastych mocnych i piasków gliniastych lekkich.

Na terenie gminy Dygowo dominują dwa typy gleb, zaliczane do gleb strefowych, są to gleby brunatne, które zajmują ok. 47% oraz gleby biellicowe zajmujące ok. 32% powierzchni gruntów rolnych.

Na wschód od Wrzosowa, wokół Jazów, na północ od Stojkowa, występują zwarte powierzchnie kompleksu 2 – pszennego dobrego.

Na północ od Skoczowa, w pasie Włóścibórz-Piotrowice-Kłopotowo, Gąskowo-Dygowo oraz wokół Świelubia występuje kompleks 4 – żytni bardzo dobry (pszenno-żytni).

Kompleksy 5-7 – żytni dobry, żytni słaby i żytni bardzo słaby – nie tworzą większych zwartych powierzchni i wraz z lepszymi glebami występują w zachodniej części gminy.

We wschodniej części gminy w okolicach miejscowości Jażdże oraz na wschód od Skoczowa występują większe płyty kompleksów 8-9 – zbożowo -pastewnych (mocny i słaby).

Kompleksy trwałych użytków zielonych tworzą siedliska łąkowe, bagienne i pobagienne, a więc położone są w dolinach rzek i większych wilgotnych obniżeniach terenowych – w dolinie Pyszniczy (na zachód od Skoczowa, na południe od Gąskowa), w dolinie Parsęty, w obniżeniach na zachód od Dygowa i Czernina. Gleby torfowe, murszowe i mady zostały zaliczone na terenie gminy do kompleksów 2z (użytki zielone średnie) i 3z (użytki zielone słabe i bardzo słabe).

Zasoby surowców mineralnych.

Część terenu 3.1 MNW w Jazach znajduje się w granicach terenu i obszaru górniczego „Wrzosowo I”, utworzonego w związku z wydobywaniem gazu ziemnego ze złoża „Daszewo N”, w związku z powyższym należy przestrzegać przepisów odrębnych dotyczących m. in. Prawa geologicznego i górniczego.

Teren objęty planem jest objęty koncesją PGNiG w Warszawie, nr 15/2008/Ł z dnia 12.05.2017 r., na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Bardy” – ważnej do dnia 12.05.2047 r.

Przez obręb Dygowo przebiega gazociąg ś/c relacji Daszewo – m. Dygowo PEde125, PN 0,4MPa, rok budowy 1995. Gazociąg ten jest współwłasnością Orlen S.A.-Oddziału PGNiG w Zielonej Górze i G.EN Gaz Energia Sp. z o.o. w Tarnowie Podgórnym.

Przez wymienione tereny elementarne zaprojektowana jest sieć gazowa średniego ciśnienia: 1.1-1.2 MNW, 2.1- 2.2 MNW-MNB, 2.6 MNW, 3.1-3.3 MNW, 3.4-3.6 MNW, 3.8 MNW, 3.9, 3.10,3.14, 3.15 MNW 3.1 U, 3.1 KDD, 3.1 KR, 3.2 KR, 8.2 MNW, 9.4, 9.5., 9.7 MNW 10.1 MNW, 11.5 MNW.

Przez obszar opracowania we Wrzosowie oraz w sąsiedztwie obszaru w Łykowie przebiega nieczynny gazociąg g80 od zlikwidowanego odwiertu Daszewo -14.

Nakazuje się zachowanie strefy kontrolowanej wzdłuż gazociągów o szerokości zgodnej z przepisami odrębnymi z zakresu warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie. W strefach kontrolowanych występują ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenu. Obowiązują w nich przepisy odrębne z zakresu warunków

technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie, a wyznacza się je w zależności od średnicy gazociągu, ciśnienia w nim panującego oraz roku jego budowy zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r. poz. 640).

Na terenie gminy Dygowo wyznaczonych zostało kilka obszarów perspektywicznych kruszywa naturalnego (piaski, piaski ze żwirami) w rejonie Dygowo-Stojkowo, Dębogard-Bardy. W okolicy Czernina występują ility i mułki zastoiskowe o miąższości 2-3 m, pod przykryciem glin zwałowych, które mogą być perspektywiczne jako złoża ceramiki budowlanej - na potrzeby lokalne. Na południe i południowy zachód od Pustar występują licznie drobnoziarniste piaski eoliczne o miąższości 1-3 m.

W myśl przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, złoża kopalin podlegają ochronie, której wyrazem jest m. in. ich zabezpieczenie dla obecnej lub przyszłej eksploatacji (art. 72 ust. 1pkt 2). Ochrona złoża przeznaczonego do eksploatacji odkrywkowej polegać powinna na wyłączeniu spod inwestycji (zabudowy oraz infrastruktury technicznej niezwiązanej z działalnością górniczą) gruntów położonych w jego granicach.

Na terenie Gminy nie stwierdzono bardzo dużych zasobów wód podziemnych i nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych. Jedynie na zboczach doliny Parsęty zauważalne są procesy denudacyjne i erozyjne, ale ze względu na zalesienie zboczy procesy te nie mają charakteru niebezpiecznego.

Wody powierzchniowe.

Obszar gminy niemal w całości odwadniany jest przez dorzecze Parsęty. Niewielkie fragmenty w północnej i w północno-wschodniej części gminy leżą w zlewni rzeki Czerwonej i Bałtyku. Obszar opracowania zlokalizowany jest w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego.

Wg. mapy hydrogeologicznej, miejscowości Skoczów i Jazy położone są w topograficznym dziale wodnym trzeciego rzędu, miejscowości Piotrowice, Wrzosowo, Łykowo, Dygowo, Czernin, Świelubie i Pustary położone są w topograficznym dziale wodnym drugiego rzędu, natomiast miejscowości Stojkowo i Stramniczka zawierają się w topograficznych działach wodnych pierwszym i drugim. Przez gminę Dygowo przepływa 6 rzek, które posiadają swoje nazwy własne:

- Parsęta i jej dopływy:
 - prawostronne: Pysznica (Pyszka), Olszynka, Bogucinka (Nieciecza);
 - lewostronny: Łosia
 - Malechowska Struga
 - oraz inne bezimienne i nie nazwane rzeczki i strumienie oraz kanały i ciek, w tym kilkadziesiąt małych lokalnych dopływów spływających doliną do nurtu Parsęty.

Na terenie gminy brak wielkich jezior. Największe to jezioro Stojkowo I (bez nazwy) oraz Stojkowo II.

Występują również charakterystyczne dla krajobrazu polodowcowego drobne, naturalne oczka wodne, niektóre zarastające. Krajobraz uzupełniają nieliczne zbiorniki pochodzenia antropogenicznego (stawy przeciwpożarowe, osadniki).

W granicach obszaru opracowania znajdują się niewielkie zbiorniki wodne w Czerninie – na terenach elementarnych 1.1 ZN (na prywatnej posesji), 1.2 ZN oraz 1.3 ZN, na terenie elementarnym 10.3 MNW w Świelubiu, zlokalizowane są również m. in. w sąsiedztwie terenu 9.6 MNW i 9.9 MNW w Stramniczce oraz w sąsiedztwie terenu 8.2 MNW w Stojkowie, część z nich to oczka śródpolne, pozostałe znajdują się na ogrodzonych prywatnych posesjach.

Na obszarze opracowania występują zarejestrowane urządzenia melioracji wodnych w postaci sieci drenarskiej i rowów.

Największe powierzchnie obszarów podmokłych występują w dolinie Parsęty i Pyszniczy, a także torfowisko Stramniczka, w obniżeniu na zachód od Dygowa i Skoczowa.

Fot. 4. Niewielki zbiornik wodny na terenie 10.3 MNW w Świelubiu.

Fot. 5. Oczko śródpolne na terenie 1.3 ZN w Czerninie.

Fot. 6. Oczko wodne w sąsiedztwie terenu 8.2 MNW w Stojkowie.

Dystans dzielący wybrane miejscowości objęte planem od najbliższej przepływających rzek regionu:

Dygowo - Parsęta przepływa ok. 3 km. na pd. - wsch. od obszaru opracowania, Pysznica ok. 2,6 km. od obszaru opracowania

Jazy - Pysznica przepływa ok. 1 km. na zachód obszaru opracowania, Parsęta w odległości ok. 1,5 km. na pd.-zach. obszaru opracowania.

Łykowo – Parsęta przepływa ok. 700 m. na pd.-zach. od obszaru opracowania.

Piotrowice – przez miejscowość przepływa strumień wpadający do Parsęty. Parsęta przepływa ok. 1,5 km. na pn. - wsch. od obszaru opracowania.

Pustary - Parsęta przepływa ok. 550 m. na pd.-zach. od obszaru opracowania.

Skoczów - Pysznica przepływa ok. 800 m. na pn. - wsch. od obszaru opracowania, poza tym występuje tu sieć niewielkich cieków wodnych.

Świelubie - Parsęta przepływa w odległości od ok. 800 m. do 1300 m. na pd. - wsch. od obszaru opracowania.

Wrzosowo - Parsęta przepływa ok. 1,2 km. na pd.-zach. od obszaru opracowania

Na podstawie informacji zawartych na mapach zagrożenia powodziowego, (<http://mapy.isok.gov.pl/>) stwierdza się, że tereny w pobliżu koryta rzeki Parsęty i jej dopływu Pysznicy zagrożone są wodami powodziowymi. Natomiast z analizy map powodziowych wynika, że poszczególne obszary objęte niniejszym opracowaniem nie są zagrożone powodzią.

Lokalne warunki klimatyczne.

Według podziału Polski na regiony klimatyczne A. Wosia (1999) większość obszaru gminy leży w granicach regionu Środkowopomorskiego i tylko północne tereny zaliczone zostały do regionu Środkowonadmorskiego. W tym drugim regionie jest mniej dni przymrozkowych i mroźnych, a więcej dni ciepłych. Krócej (o około 30 dni) trwa tam okres termicznej zimy i również krótszy jest (o około 10 dni) okres termicznego lata. Częstsze są dni z opadem atmosferycznym. Nie notuje się występowania skrajnych typów pogody. Na obszarze gminy Dygowo można zaobserwować stosunkowo łagodne zimy, opóźnione i chłodne wiosny, dość chłodne lata oraz długie, ciepłe jesienie. Przeciętna roczna temperatura wynosi ok. 7,5°C, przy przeciętnej temperaturze miesiąca najcieplejszego (lipca) ok. 17,0°C, a najchłodniejszego (stycznia) - ok. -1,5°C. Przeciętnie w ciągu roku notuje się zaledwie 2 dni upalne. Liczba dni gorących (z temperaturą maksymalną pow. 25°C) - wynosi 10, zaś dni mroźnych (z temperaturą maksymalną niższą od 0°C) - sięga 25°C.

Okres wegetacyjny trwa ok. 210 dni, trwa od połowy kwietnia do końca października. Przeciętna roczna suma opadów nie przekracza 600 mm.

Dominują wiatry wiejące z sektorów zachodnich. Przeciętna roczna prędkość wynosi 5,3 m/s.

Na terenie gminy obserwuje się też dużą zmienność mikroklimatyczną, uwarunkowaną przede wszystkim rzeźbą terenu, pokryciem przez szatę roślinną, ekspozycją stoków oraz występowaniem terenów podmokłych. Obniżenia terenowe narażone są na występowanie

zjawiska inwersji termicznej - na nocne spływy schłodzonych mas powietrza, co sprzyja tworzeniu zastoisk zimnego powietrza i mgieł. Występują one zwłaszcza późnym latem, jesienią i zimą.

Krajobraz

Obszar gminy charakteryzuje się krajobrazem młodoglacjalnym, przeobrażonym w holocenie w wyniku procesów erozyjnych, a następnie przekształcony przez człowieka. W obrębie gminy Dygowo znaczną powierzchnię zajmuje wysoczyzna tworząca 3 odrębne płaty oddzielone od siebie dolinami Parsęty i Pyszki. Jest to wysoczyzna morenowa płaska o wysokości względnej do 2 m. i wysoczyzna morenowa falista o wysokości względnej od 2-5 m. W części wschodniej gminy wysoczyzna jest pochylona w kierunku północnym, zaś w części zachodniej w kierunku północno zachodnim. Wysoczyznę nadbudowują formy wypukłe, które urozmaicają płaską powierzchnię wysoczyzny. Są to często wzgórza kemowe. Wał takich wzgórz biegnie od Stramnicy po Stojkowo, wzdłuż północnej granicy gminy. Najwyższe wzniesienie o wysokości 46,19 m n.p.m. znajduje się w Stramnicze, zaś na północ od Stojkowa 41,18 m n.p.m. Duże wzgórze znajduje się pomiędzy Dębogardem a Bardami, które najwyższy punkt (59,43 m n.p.m.) osiąga na południowy zachód od Bard. W północnej części Pustar wzniesienie, na szczycie którego znajduje się kurhan, osiąga wysokość 53,84 m n.p.m. W obrębie gminy tylko jedno wzniesienie posiada swoją nazwę. Jest to Góra Sokoliczka leżąca na wschód od Skoczowa (36,76 m n.p.m.). Na pozostałym obszarze o zróżnicowaniu rzeźby decydują formy wklęsłe – obniżenia wytopiskowe, doliny rzek i strumieni oraz towarzyszące im zbocza i krawędzie porozcinane niewielkimi dolinkami. Spośród tych form największe znaczenie dla krajobrazu gminy ma dolina Parsęty. Praktycznie na całej długości tej rzeki przepływającej w granicach gminy Dygowo ukształtowanie doliny Parsęty charakteryzuje się nachyleniem miejscami dochodzącym do 30°, zaś różnica w wysokości pomiędzy dnem doliny a jej krawędzią wynosi miejscami nawet ponad 40 m. Na południe od Wrzosowa dolina ma charakter przełomu i jest V-kształtna, na pozostałym przebiegu w obrębie gminy Dygowo kształt doliny jest zbliżony w przekroju do litery U. Dolina ta w końcowym swym przebiegu przez tę gminę zbliża się do obszaru pradoliny pomorskiej, w związku czym brzegi doliny stają się niższe o bardziej łagodnym spadku. Strome zbocza doliny porozcinane są licznymi dolinkami erozyjnymi, którymi spływają małe, bezimienne strumyki. W ukształtowaniu powierzchni wyróżnia się także dolina Pyszki i Olszynki. Zgrupowanie lokalnych obniżzeń występuje w pasie na północny-zachód od Świelubia oraz w szerokim pasie na zachód od Gąskowa powyżej linii kolejowej.

Na znacznym obszarze gminy dominuje krajobraz otwarty, związany z rolniczym wykorzystaniem dogodnych warunków w obrębie wysoczyzny. Dla gminy charakterystyczne są dwa typy tego krajobrazu: W południowej i wschodniej części gminy występują duże powierzchnie terenów rolnych, sporadycznie urozmaicone śródpolnymi oczkami wodnymi i towarzyszącymi im zaroślami lub zadrzewieniami, z zabudową skupioną przede wszystkim w jednostkach osadniczych,

Drugi typ krajobrazu występuje w pasie północnym od Czernina pod Jażdże, gdzie duże powierzchnie terenów rolnych, urozmaicone są śródpolnymi oczkami wodnymi i towarzyszącymi im zaroślami lub zadrzewieniami, z zabudową zagrodową rozproszoną wśród pól oraz skupioną w jednostkach osadniczych.

O atrakcyjności krajobrazu decyduje w dużej mierze występowanie mozaiki siedlisk, które przełamują monotonię przestrzeni rolniczych. Obszary takie występują w pasie biegnącym w kierunku północno-zachodnim od Świelubia poprzez Dębogard, w kierunku północnym od Bard, w dolinie Olszynki oraz w dolinie Pyszki. Największy obszar krajobrazu naturalnego (bez elementów antropogenicznych), znajduje się w północno-wschodniej części gminy, na wschód od Połomina. Na urozmaicony krajobraz składają się tutaj tereny zmeliorowanych łąk, enklawy pól, pastwisk i lasów oraz zadrzewienia wzdłuż Pyszki i większych rowów melioracyjnych. O wartości krajobrazu stanowią m.in. korzystne pod względem estetycznym elementy zagospodarowania takie jak: tradycyjna zabudowa wiejska, parki, obsadzone drzewami drogi i aleje. W krajobraz obszaru opracowania wpisane są napowietrzne linie elektroenergetyczne oraz liczne wiatraki ferm wiatrowych.

Fot. 7. Krajobraz upraw, w tle wiatraki. Stojkowo teren 8.1 MNW.

Fot. 8. Tereny upraw i tereny łąkowo – pastwiskowe. Czernin 1.4MNW-1.6 MNW

Fot. 9. Zabudowania wiejskie, teren 2.1 MNW-MNB-U w Dygowie.

Szata roślinna. Zwierzęta.

Roślinność porastająca tereny objęte opracowaniem jest charakterystyczna dla terenów wiejskich, gdzie naturalna szata roślinna została przekształcona przez człowieka i wyparta

przez liczne nasadzenia ozdobne i użytkowe na terenach zabudowanych oraz uprawy rolne na polach wokół tych miejscowości.

Szata roślinna nie jest szczególnie urozmaicona. Zabudowaniom mieszkalnym towarzyszy zieleń urządzona m.in. pojedyncze tuje i jałowce różnych odmian, świerki srebrzyste, w ogrodach przydomowych rosną drzewa owocowe. W pobliżu domów często znajdują się grupy świerków zwyczajnych, niewielkie sosny, bzy lilaki, bzy czarne, jaśminowce wonne, śnieguliczki, byliny ozdobne. Liczne posesje otaczają żywopłoty z przyciętych żywotników lub ligustru. Na terenie miejscowości np. w Dygowie, we Wrzosowie czy w Jazach można zaobserwować kasztanowce pospolite, świerki zwyczajne, buki zwyczajne, klony zwyczajne, lipy drobnolistne, jesiony wyniosłe. Działki przeznaczone pod zabudowę, zlokalizowane w centrum tych miejscowości, pomiędzy zabudowaniami wiejskimi, porośnięte są murawą z ubogim składem gatunkowym. Tereny otwarte w sąsiedztwie pól porastają brzozone zagajniki, skupiska klonów zwyczajnych, wierzby kruchej, topoli osiki, występują też szpalery kasztanowców i lip. Na obrzeżach pól można spotkać niewielkie płaty czyżni (np. w Piotrowicach), w skład których wchodzi głogi, śliwy tarniny, leszczyny pospolite, bzy czarne. W sąsiedztwie niektórych zbiorników wodnych rośnie wierzba krucha, wierzba iwa, pałka szerokolistna, a powierzchnię wody pokrywa rzęsa drobna.

Oprócz pól uprawnych, obszar planu obejmuje tereny łąkowo-pastwiskowe, np. w Pustarach, Piotrowicach, które porastają niektóre gatunki charakterystyczne dla zbiorowisk półnaturalnych i sztucznych łąk i pastwisk. Występuje tu kostrzewa łąkowa, życica trwała, kłosówka wełnista, wyczyniec łąkowy, wyka ptasia, krwawnik pospolity, marchew zwyczajna, szczaw zwyczajny, wrotycz pospolity, ostrożeń pospolity, lepnica biała, krwawnica pospolita, przetacznik perski, koniczyna polna, miejscami można spotkać również prawoślaz lekarski i żmijowca zwyczajnego. Tereny łąkowe są to tereny suche, podczas wizji terenowej podmokłości stwierdzono jedynie wokół oczka wodnego, zlokalizowanego poza obszarem opracowania, w sąsiedztwie działki 8.2 MNW w Stojkowie. Pobocza dróg i miedze porośnięte są roślinnością ruderalną, m.in. tasznikiem pospolitym, mniszkiem lekarskim, bylicą pospolitą, babką zwyczajną, babką lancetowatą, maruną bezwonną. W uprawach rolnych występują chwasty segetalne m. in. mak polny i chaber bławatek.

W pobliżu budynków gospodarczych często rośnie pokrzywa zwyczajna, podagrycznik pospolity, podbiał pospolity, perz właściwy.

Znaczną część analizowanego terenu stanowią zabudowania wiejskie, budynki gospodarcze oraz infrastruktura techniczna. Sąsiedztwo domów, zabudowań gospodarczych, drogi lokalne, jak również droga wojewódzka przebiegające przez teren opracowania powodują, że ilość i różnorodność występującej tu fauny jest ograniczona. Dominują synantropijne gatunki zwierząt, charakterystyczne dla siedlisk ludzkich, głównie ptaki. Wśród awifauny najczęściej występuje sikorka bogatka, wróbel domowy, sroka zwyczajna, gołąb grzywacz, trznadel zwyczajny, szpak zwyczajny, kos zwyczajny, nad polami, m. in. w Piotrowicach, Stojkowie widziano polujące jaskółki. W okolicach zbiorników wodnych można zauważyć kaczki krzyżówki m.in. w Świelubiu. Podczas wizji terenowej w Stojkowie, Wrzosowie, Jazach, Świelubiu i Piotrowicach widziano przebywającego w gniazdach bociana białego, wg. waloryzacji przyrodniczej powinien występować również w Skoczowie, Czerninie, Dygowie, i Pustarach, chociaż podczas wizji gniazda były puste. Nad polami uprawnymi w Czerninie udało się zaobserwować trzy polujące myszołowy zwyczajne.

Na terenach porośniętych roślinnością zielną i w ogrodach spotykane są motyle, pszczoły, koniki polne, skorki, biedronki, liczne gatunki pajęczaków i chrząszczy, można spotkać kreta

europejskiego i jeża zachodniego. Część obszaru opracowania stanowią tereny rolne, w związku z gospodarką agrarną nie jest to ekosystem zamieszkiwany przez wrażliwsze populacje zwierząt. Mogą tu czasowo bytować drobne gryzonie takie jak mysz polna, nornica ruda. Nie zaobserwowano dużych ssaków, natomiast na polach w Stramniczce zauważono zająca szaraka.

Brzegi zbiorników wodnych (ale też ogrody) zamieszkują mięczaki - wstężyk ogrodowy i inwazyjny pomrów wielki oraz ważki m. in. lecicha pospolita. Są one również miejscem rozrodu żaby wodnej i ropuchy szarej.

W granicach poszczególnych terenów objętych opracowaniem nie zidentyfikowano siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, które wymagałyby ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000, ani typów siedlisk o znaczeniu priorytetowym.

Ptaki występujące w granicach obszaru opracowania objęte są ochroną ścisłą, za wyjątkiem sroki zwyczajnej (ochrona częściowa) oraz kaczki krzyżówki i gołębia grzywacza (ptaki łowne). Ochroną częściową objęty jest kret europejski (poza terenem ogrodów) i jeż zachodni. Ochroną częściową objęta jest również żaba wodna i ropucha szara. Występujące na analizowanym obszarze gatunki zwierząt chronionych nie zaliczają się do gatunków priorytetowych oraz nie spełniają kryteriów dotyczących utworzenia obszarów Natura 2000 w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.

Fot. 10. Roślinność łąkowo-pastwiskowa na nieużytkach w Pustarach – teren 6.1 MNW

Fot.11. Nasadzenia na terenie 2.1 UA w Dygowie

Fot. 12. Nieużytki na terenie 3.1 MNW-MNB w Jazach

Fot. 13. Teren łąkowo - pastwiskowy - 5.1 MNW w Piotrowicach

Fot. 14. Pomnik przyrody, dąb szypułkowy na skraju Stojkowa, w sąsiedztwie terenu 8.1 MNW.

Fot. 15. Szpaler kasztanowców wzdłuż drogi w sąsiedztwie terenu 5.1 MNW. w Piotrowicach

Fot. 16. Fragment czyżni przy rowie melioracyjnym wzdłuż terenu 5.1 MNW w Piotrowicach.

Fot.17. Zielen przyuliczna w Dygowie w sąsiedztwie terenu 2.11 MNW-U.

Odporność środowiska przyrodniczego na degradację.

Ocenę odporności na destrukcyjne dla przyrody zmiany wprowadzone przez gospodarkę człowieka można określić na podstawie wartości potencjału samoregulacyjno-odpornościowego środowiska, który rozumiany jest jako zdolność środowiska do powrotu w stan równowagi ekologicznej po zniszczeniu przez działalność człowieka. Potencjał ten jest uzależniony od cech fizjograficznych terenu: rzeźby, utworów budujących podłoże, stosunków wodnych, pokrycia terenu szatą roślinną, rodzajem zagospodarowania. Analizowane tereny położone są w obrębie wysoczyzny morenowej płaskiej i falistej pokrytej głównie plejstoceńskimi glinami zwałowymi i piaskami żwirowato - pyłowatymi lodowcowymi na glinach zwałowych o przepuszczalności

słabej i średniej, charakteryzują się stabilnością układów biotycznych, korzystnymi warunkami wodnymi, znaczną odpornością na zniszczenia oraz zdolnością do regeneracji. Widoczne jest to szczególnie na terenach zabudowy wiejskiej. Na terenach gdzie zabudowa jest wieloletnia, otaczająca je roślinność jest rozrośnięta, a rodzime gatunki drzew w poszczególnych miejscowościach osiągają znaczne rozmiary. W miejscach gdzie jest nowsze budownictwo również można zauważyć, że nastąpiła regeneracja przyrody po okresach prac budowlanych. Dobrą kondycję wykazują nasadzenia przyuliczne i wokół zabudowań: krzewy, rośliny ozdobne, trawniki. Tereny bardziej zdegradowane wzdłuż dróg poddały się sukcesji i pokryte są roślinnością ruderalną. Na terenach nieużytkowanych swobodnie rozrasta się roślinność łąkowo – pastwiskowa. Jedynie obszary narażone na intensywne użytkowanie, m. in. wszelkiego rodzaju wydepczyska, ścieżki, nie zostały całkowicie porośnięte roślinnością. Tereny pól są uprawiane i poddawane zabiegom agrotechnicznym.

Niskim potencjałem samoregulacyjno-odpornościowym charakteryzują się obszary z oczkami wodnymi i ich najbliższym otoczeniem. Ich położenie w obniżeniach terenu powoduje splukiwanie zanieczyszczeń z terenów położonych wyżej. Szczególnie narażone są zbiorniki śródpolne, gdzie stosowane są nawozy i herbicydy.

Poszczególne obszary elementarne są w większości terenami płaskimi o niewielkich deniwelacjach, stąd brak szczególnego zagrożenia erozyjnego. W nielicznych przypadkach występowania deniwelacji terenu, w miejscach gdzie zbocza są niezadarnione, możliwy jest proces erozji. Okresowa erozja wietrzna może zachodzić na obszarach rolnych, kiedy pola są nieobsiane.

3.2. Ocena stanu wybranych elementów środowiska przyrodniczego, zagrożenia.

Powietrze atmosferyczne.

Główne źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego związane z działalnością człowieka to:

- emisja powierzchniowa - pochodząca z sektora komunalno-bytowego
- emisja liniowa - pochodząca z transportu samochodowego, kolejowego
- emisja punktowa - pochodząca ze zorganizowanych źródeł w wyniku energetycznego spalania paliw i przemysłowych procesów technologicznych

Na terenie gminy zagrożenie dla atmosfery stanowią skupiska źródeł niskiej emisji gazów i pyłów z terenów zabudowanych, szczególnie uciążliwych w sezonie grzewczym. Lokalne kotłownie oraz paleniska domowe są głównym źródłem emisji powierzchniowej, powodując wydzielanie do atmosfery wysokich stężeń gazów, pyłów, sadzy oraz węglowodorów aromatycznych.

Uciążliwa dla atmosfery na omawianym terenie jest również emisja gazów i pyłów pochodząca z zakładów produkcyjnych. Źródłem emisji liniowej jest transport samochodowy, w wyniku którego do atmosfery wydzielane są produkty spalania paliw, a także mikrocząstki ścierania opon, hamulców i pyłów zalegających na jezdni. Obszar gminy przecina droga wojewódzka Nr

163, a przez jej północne fragmenty biegnie droga ekspresowa S-6, stąd natężenie ruchu oraz rodzaj środków komunikacji ma znaczący wpływ na emisję liniową.

Tabela. 1. Wyniki klasyfikacji strefy zachodniopomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń w 2022 roku – kryteria dla ochrony zdrowia (źródło: GIOŚ w Szczecinie)

Lp.	Strefa	rok	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ (dc)	O ₃ (dt)	Pm10	Pm2,5 (f)	Pb	As	Cd	Ni	BaP (PM10)
1.	strefa zachodniopomorska	2022	A	A	A	A	A	D ₂	A	A1	A	A	A	A	A

dc – poziom docelowy

dt – poziom celu długoterminowego

f – dla pyłu zawieszzonego PM_{2,5} - poziom dopuszczalny I fazy, strefa zachodniopomorska uzyskała klasę A.

Ocenę jakości powietrza przeprowadzono na stacjach należących do sieci Państwowego Monitoringu Środowiska. W wyniku klasyfikacji stref województwa zachodniopomorskiego wykonanej w ramach *Rocznej oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2022 rok*, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia, strefa zachodniopomorska (kod strefy PL3203), w skład której wchodzi gmina Dygowo, otrzymała klasę A dla średniorocznych stężeń dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), pyłu PM₁₀, metali ciężkich zawieszonych w pyłe PM₁₀, benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ oraz klasę A1 pod kątem pyłu PM_{2,5} fazy II, wynoszącej 20 µg/m³, jak również klasę A w dodatkowej klasyfikacji pod kątem dotrzymania poziomu dopuszczalnego I fazy, wynoszącej 25 µg/m³ dla stężeń średniorocznych. Na żadnym stanowisku pomiarowym średnioroczne stężenia pyłów nie przekroczyły poziomów dopuszczalnych. Obszarami przekroczeń są głównie miasta powiatowe lub gminne, o dużej koncentracji mieszkańców z przeważającą zabudową jednorodziną, gdzie funkcjonują systemy indywidualnego ogrzewania. W 2022 roku zaobserwowano nieznaczny spadek wartości stężeń pyłu zawieszzonego PM_{2,5} w stosunku do stężeń wykazanych w roku 2021. Głównym źródłem pyłów zawieszonych PM_{2,5} są procesy spalania w kotłowniach przydomowych i wzmożona emisja zanieczyszczeń do atmosfery w okresach grzewczych, wymuszona pogorszonymi warunkami meteorologicznymi takimi jak na przykład niższa temperatura powietrza. W związku z łagodnym okresem jesienno-zimowym na obszarze województwa w badanym roku, mniejsza emisja z sektora komunalno-bytowego korzystnie wpłynęła na poziom stężeń pyłów zawieszonych w powietrzu.

Natomiast w 2022 roku na obszarze strefy zachodniopomorskiej dla ozonu został przekroczony poziom celu długoterminowego, określony ze względu na ochronę zdrowia (klasa D₂). Pomimo, że w takim przypadku opracowanie programu ochrony powietrza nie jest wymagane, fakt ten powinien być uwzględniony w wojewódzkich programach ochrony środowiska poprzez zaplanowanie działań zmierzających do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń będących prekursorami ozonu – tlenków azotu, węglowodorów i lotnych związków organicznych.

Ocenę jakości powietrza przeprowadzono na stacjach należących do sieci Państwowego Monitoringu Środowiska.

Wody gruntowe.

Zgodnie z przepisami zawartymi w załączniku IV dyrektywy 2006/WE/118, a także z przepisami RMGMiŻŚ z dnia 11 października 2019 r, *W sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych*, należy zidentyfikować znaczące i utrzymujące się trendy wzrostowe stężeń zanieczyszczeń we wszystkich JCWPd uznanych za zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Charakterystyki JCWPd będące składową planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, podlegają aktualizacji raz na 6 lat. Obecne opracowania będą obowiązywały w latach 2022-2027.

W 2019 r. przeprowadzono analizę trendów zmian stężeń wskaźników fizyczno-chemicznych w JWCPd uznanych za zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Celem analizy było zidentyfikowanie znaczących i utrzymujących się trendów wzrostowych stężeń zanieczyszczeń w obszarze JCWPd i tym samym określenie czy dany obszar JCWPd nie wykazuje trwałych tendencji wzrostowych wywołanych czynnikiem antropogenicznym. W wyniku przeprowadzonych badań dla JWCPd nr 9, w którego obszarze zlokalizowana jest Gmina Dygowo wyniki są następujące:

Tabela. 2. Wynik analizy trendów w obszarze JCWPd uznanych za zagrożone w cyklu planistycznym 2016–2021 i/lub o stanie słabym wg. danych z 2016 i 2019 roku.

nr JCWPd	Stan JCWPd wg danych z 2016 r.	Stan JCWPd wg danych z 2019 r.	Ocena ryzyka - zagrożony/niezagrożony	Znaczące i utrzymujące się trendy wzrostowe w punktach w JCWPd	Znaczące i utrzymujące się trendy wzrostowe w obszarze JCWPd
9.	dobry	słaby	NIE	brak danych spełniających kryteria analizy	brak danych spełniających kryteria analizy

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny.

Zmiana oceny stanu ilościowego z dobrego na słaby wynika ze zidentyfikowania w tej jednostce obniżenia zwierciadła wód podziemnych pod wpływem intensywnej eksploatacji wód o zwierciadle swobodnym, Obniżenie zwierciadła wód podziemnych w obrębie tarasu zalewowego rz. Parsęty w obrębie zlewni elementarnej o numerze 44979 (Zlewnia Parsęty od Niecieczy do Wielkiego Rowu (I)), na obszarze którego występują torfowiska, spowodowane jest intensywną eksploatacją przez obiekty wchodzące w skład Ujęcia wód w Bogucinie - Rościęcinie. Słaby stan ilościowy określono z niską wiarygodnością, ponieważ zagrożone siedliska przyrodnicze nie posiadały stanowisk badawczych w ramach sieci Monitoringu Siedlisk i Gatunków.

Tabela.3. Podsumowanie wybranych parametrów stanu wód podziemnych wg. danych z 2019 r.

nr JCWPd	Ocena stanu ilościowego wód podziemnych	Ocena stanu chemicznego wód podziemnych	Ochrona wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi	Ochrona ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych	Bilans wodny
9.	Stan słaby-niska wiarygodność oceny	Stan dobry-dostateczna wiarygodność oceny	Stan dobry-dostateczna i wysoka wiarygodność oceny	Stan słaby-niska wiarygodność oceny	Stan dobry-dostateczna wiarygodność oceny

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny (opracowanie własne).

Pomimo niskiej oceny stanu ilościowego, ocena stanu chemicznego wód podziemnych wypadła dobrze. Korzystny wynik dotyczył również parametrów ochrony wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi oraz bilansu wodnego, który określono jako dobry.

Tabela. 4. Wynik oceny stanu JCWPd wg. stanu z 2019 r. oraz oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych JCWPd w cyklu planistycznym 2022-2027.

nr JCWPd	Stan JCWPd wg danych z 2019 r.	Ocena ryzyka (2020 r.)
9.	słaby	zagrożona - (presja ilościowa)

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny (opracowanie własne).

Wśród oddziaływań na stan ilościowy JCWPd brano pod uwagę obiekty punktowe oraz obszarowe, m. in. aglomeracje miejsko-przemysłowe. Za efekty oddziaływań na stan ilościowy uznano znaczące obniżenie zwierciadła wód podziemnych oraz wysoki stopień wykorzystania dostępnych do zagospodarowania zasobów wód podziemnych, co może spowodować szkody w ekosystemach prawnie chronionych zależnych od wód podziemnych, a także utrudnienia w eksploatacji ujęć wód stanowiących źródło zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia.

Wody powierzchniowe

Zgodnie z *Programem Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2020* oraz *Aneks nr 4 do WPMŚ, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie* w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego przedstawił badania czystości stanu JCWP (jednolite części wód), które obejmują rzekę Parsętę i Pysznicę w wyznaczonych punktach pomiarowo – kontrolnych (część z nich zlokalizowanych poza granicami gminy). Zgodnie z wytycznymi GIOŚ, w roku 2018 odstąpiono od stosowania zasady dziedziczenia wyników klasyfikacji wskaźników

(uwzględniania w ocenie stanu/potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego wyników klasyfikacji wskaźników z lat ubiegłych). W JCWP rzecznych objętych monitoringiem diagnostycznym, wykonano ocenę stanu/potencjału ekologicznego i chemicznego dla wybranych rzek, wyniki zawarto w tabeli:

Tabela.5. Ocena stanu JCWP wybranych rzek w województwie zachodniopomorskim (dane istotne dla Gminy Dygowo), badanych w roku 2018

Nazwa PPK	Nazwa JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Wskaźnik decydujący o ocenie	Ocena JCWP
Parsęta- miasto stary Chwalim	Parsęta od źródeł do Gęsej	umiarkowany potencjał ekologiczny	-	-	zły stan wód
Parsęta- Bardy m.	Parsęta od Radwi do Wielkiego Rowu	dobry potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	difenyloetery bromowane (biota), benzo(a)piren (woda),	zły stan wód
Pysznic- ujście do Parsęty miasto Dygowo	Pysznic	umiarkowany potencjał ekologiczny	-	-	zły stan wód
Parsęta- miasto Białogard	Parsęta od Gęsej do Lińnicy	-	stan chemiczny poniżej dobrego	Fluoranten (woda), benzo(a)piren (woda), benzo(b)fluoranten, benzo(g, h, i)perylene	zły stan wód

Źródło: PMS

Na jakość wód ma wpływ wiele czynników, między innymi: rodzaj i ilości zanieczyszczeń wprowadzanych do wód, podatność danej kategorii wód na degradację oraz zdolność jej do samooczyszczania. Do najważniejszych zagrożeń wód należy zaliczyć: zrzuty punktowe ścieków komunalnych, bytowych i przemysłowych, zanieczyszczenia dopływające do wód ze źródeł rozproszonych (spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, miejskich i przemysłowych, zanieczyszczenia z atmosfery, małe źródła punktowe oraz nadmierny pobór wód). Istotnym czynnikiem mającym wpływ na jakość wód, jest intensywność produkcji rolniczej oraz rolnicze wykorzystanie nawozów sztucznych i organicznych.

W jednolitych częściach wód objętych monitoringiem diagnostycznym, wykonywana jest ocena stanu/potencjału ekologicznego i chemicznego.

Niewątpliwie na ocenę stanu/potencjału elementów fizykochemicznych JCWP rzecznych, znaczący wpływ miały zmiany jakie nastąpiły w roku 2016 w sposobie klasyfikacji fizykochemicznych elementów jakości wód powierzchniowych, według których kontynuowano klasyfikację JCWP w roku 2018. Zaostrzenie kryteriów klasyfikacji w przeważającej większości JCWP spowodowało obniżenie klasyfikacji elementów fizykochemicznych w stosunku do poprzednich lat, mimo braku rzeczywistej zmiany w mierzonych stężeniach substancji zanieczyszczających. Stężenia specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych

(badanych w punktach monitoringu diagnostycznego), nie przekroczyły wartości granicznych dla dobrego stanu i w większości występowały poniżej granicy oznaczalności stosowanej metody badawczej.

O złej ocenie stanu chemicznego zdecydowały badane substancje: fluoranten i związki z grupy WWA: benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(g,h,i)perylen oraz substancje badane w bioocie: bromowane difenyletery oraz rtęć i jej związki. O złej ocenie stanu chemicznego decydowały głównie stężenia benzo(a)pirenu. Na podstawie wyników oceny stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego, stan badanych JCWP w województwie zachodniopomorskim oceniono jako zły. O złym stanie JCWP (59,2 % ocenianych) decydowała ocena stanu/potencjału ekologicznego. W tym jako zły oceniono także stan chemiczny. O złej ocenie stanu JCWP, zdecydowała ocena stanu chemicznego, gdzie we wszystkich stwierdzono przekroczenia środowiskowych norm jakości dla benzo(a)pirenu.

Natężenie hałasu.

Mieszkańcy zajmujący tereny w sąsiedztwie dróg o dużym natężeniu ruchu narażeni są na ponadnormatywny hałas. Jego powstawanie spowodowane jest m. in. narastającą liczbą pojazdów, złym stanem technicznym dróg oraz niepełnym systemem transportowym.

Głównymi źródłami hałasu w obrębie analizowanego obszaru są ciągi komunikacyjne. Przez obszar gminy biegnie droga wojewódzka Nr 163 Kołobrzeg – Poznań, która jest drogą tranzytową o znacznym natężeniu ruchu oraz droga ekspresowa S-6, w północnej części gminy w okolicach Stojkowa i Stramniczki. Występowanie hałasu jest zróżnicowane, a ciągły wzrost ilości pojazdów powoduje wzrost hałasu w środowisku. Poziom hałasu samochodowego generowanego podczas ruchu pojazdów zależy od wielu czynników: prędkości pojazdów, rodzaju i stanu technicznego nawierzchni jezdni, rodzaju ruchu, położenia drogi oraz rodzaju pojazdów samochodowych.

Zgodnie z art. 117 ust 1. ustawy Prawo ochrony środowiska, oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ). Ocenę stanu akustycznego środowiska (mapy akustyczne) wykonuje się obowiązkowo dla aglomeracji powyżej 100 tys. mieszkańców oraz terenów poza aglomeracją, określonych w art. 179 ust. 1, tj. dla dróg, linii kolejowych i lotnisk zaliczonych do obiektów, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływania akustyczne na znacznych obszarach. Wśród działań poprawiających stan klimatu akustycznego oprócz sporządzania map akustycznych i programów ochrony środowiska przed hałasem, nie bez znaczenia są działania monitoringowe Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska i kontrolne WIOŚ w Szczecinie. W latach 2017-2018 w województwie dokonano oceny klimatu akustycznego na podstawie uzyskanych wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami długookresowymi LDWN i LN oraz LAeqD i LAeqN - do ustalenia i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby. W Dygowie w 2018 r w wyznaczonych punktach kontrolnych dokonano 12 pomiarów krótkookresowych i 6 pomiarów długookresowych poziomu hałasu. Na analizowanym obszarze tereny chronione przed hałasem, to przede wszystkim tereny

zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy zagrodowej, w mniejszym stopniu tereny zabudowy wielorodzinnej i usługowej.

Tab. 6. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami LDWN i LN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB				
	Drogi lub linie kolejowe ¹			Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	LDWN przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	LN przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom	LN przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	LDWN przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	LN przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom
a. Strefa ochronna "A" uzdrowiska b. Tereny szpitali poza miastem	50		45	45	40
a. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ² <hr/> c. Tereny domów opieki społecznej d. Tereny szpitali w miastach	64		59	50	40
a. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b. Tereny zabudowy zagrodowej c. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d. Tereny mieszkaniowo-usługowe	68		59	55	45

1. Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

2. Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

L_{DWN} - przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku

L_N - przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy

Źródłem hałasu, mającym wpływ na analizowany teren jest również linia kolejowa nr 404 Szczecinek - Kołobrzeg, biegnąca przez teren gminy na północ od drogi Nr 163. Linia kolejowa przebiega w bliskim sąsiedztwie terenów elementarnych w Jazach - 3.15, 3.16, 3.17 MNW oraz w Dygowie – 2.1-2.6 MNW. W 2018 r. fragment linii kolejowej biegnący przez obszar gminy został objęty monitoringiem w punkcie pomiarowym w Dygowie. Dopuszczalny poziom dźwięku dla pory dnia to 65 dB, który nie został przekroczony. Mapy akustyczne w województwie zachodniopomorskim wykonywane są jedynie dla 6 odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu większym niż 30 000 pociągów rocznie, tego kryterium nie spełnia odcinek linii kolejowej przebiegającej przez gminę (średnie natężenie ruchu na odcinku w sąsiedztwie obszaru objętego planem wynosi 18 pociągów - dane 2022 r.). Planowana zabudowa mieszkaniowa powinna być zlokalizowana w jak największej odległości od linii kolejowej, aby zapobiegać potencjalnie negatywnemu oddziaływaniu akustycznemu na ludzi. Dla istniejącej zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej istotne jest zastosowanie zabezpieczeń gwarantujących dotrzymanie dopuszczalnych poziomów hałasu i drgań wewnątrz zabudowań mieszkalnych lub przebywania tymczasowego.

Lokalnie źródłem hałasu może być hałas przemysłowy z niewielkich, okolicznych zakładów produkcyjnych.

Promieniowanie elektromagnetyczne.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448), określa zróżnicowane dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności. Główne źródła promieniowania stanowią obiekty elektroenergetyczne takie jak: elektrownie, elektrociepłownie, stacje transformatorowe, napowietrzne linie elektroenergetyczne oraz instalacje i urządzenia radiokomunikacyjne np. stacje bazowe telefonii komórkowej, radiowe i telewizyjne stacje nadawcze. Przez obszar opracowania w Czerninie, Świelubiu, Jazach, Stramniczce przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu 15 kV. Kablowe linie elektroenergetyczne o napięciu 15 kV przebiegają w Czerninie. Przez obszar opracowania w Dygowie, Czerninie, Piotrowicach, Świelubiu, Łykowie, Wrzosowie, Jazach, Stramniczce przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu 0,4 kV, natomiast kablowe linie elektroenergetyczne o napięciu 0,4 kV występują w Dygowie, Czerninie, Łykowie, Jazach i Stramniczce. Dodatkowo na obszarze opracowania w miejscowości Jazy i Stramniczka znajduje się stacja transformatorowa 15/0,4 kV. Sieci i urządzenia elektroenergetyczne należą do Energa-Operator S.A.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa oraz umożliwienia właściwej eksploatacji linii elektroenergetycznych, wyznacza się wzdłuż tras ich przebiegu strefę ochronną wolną od zabudowy

Dla linii napowietrznych 15 kV - 15m. (po 7,5 m. od osi linii w obu kierunkach) i 3 m. dla linii kablowych (po 1,5 m. od osi linii w obu kierunkach).

Dla linii napowietrznych 0,4 kV – 3 m. (po 1,5 m. od osi linii w obu kierunkach) oraz 2 m dla linii kablowych (po 1 m. od osi linii w obu kierunkach).

W sąsiedztwie obszaru opracowania w Czerninie znajdują się maszty z nadajnikami radiokomunikacyjnymi. W raporcie z 2020 roku o Stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim nie znalazły się dane dotyczące przeprowadzonych pomiarów promieniowania w granicach obszaru opracowania, jak również w jego dalszym sąsiedztwie. Mimo to istotne jest, aby lokalizacje nowych źródeł promieniowania w granicach obszaru opracowania, uzgadniane były pomiędzy inwestorami, organami administracyjnymi i za zgodą zainteresowanych mieszkańców oraz zawarte w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i innych dokumentach planistycznych.

Szata roślinna, fauna, krajobraz.

Poszczególne tereny elementarne obszaru opracowania charakteryzują się przeciętnymi walorami przyrodniczymi. Tereny zabudowane porasta zieleń urządzona, która jest zadbane i w dobrej kondycji, a drzewostan osiąga niekiedy znaczne rozmiary. Tereny nieużytkowane są porośnięte zbiorowiskami trawiastymi z udziałem bylin dwuliściennych, które rozwijają się spontanicznie i bez ograniczeń. Pomimo szerokiej gamy gatunków roślin zielnych, które tu występują, są to egzemplarze pospolite, często spotykane na terenach o podobnych warunkach środowiskowych. Są one miejscem przebywania licznych gatunków owadów, pajęczaków i niewielkich gryzoni. Awifauna zamieszkująca tereny zabudowy wiejskiej gniazduje w zadrzewieniu i zakrzewieniu przyulicznym, a na terenach niezabudowanych w skupiskach krzewów i drzew otaczających tereny upraw rolnych.

Negatywny wpływ na bytujące tu zwierzęta ma droga ekspresowa S-6, droga krajowa nr 163 oraz linia kolejowa.

Zmiana przeznaczenia terenu i pozyskiwanie kolejnych powierzchni pod zabudowę najbardziej dotknie obszary porośnięte roślinnością łąkowo – pastwiskową powodując ich degradację, poprzez zniszczenie szaty roślinnej i ograniczenie miejsc bytowania fauny, tym samym wypierając je z dotychczasowych miejsc siedliskowych i wymuszając migrację zwierząt na tereny przyległe.

Przeobrażenie krajobrazu najbardziej widoczne będzie na terenach upraw rolnych i terenach porośniętych roślinnością zielną. Krajobraz analizowanego obszaru ulegnie zmianie poprzez wprowadzenie obiektów kubaturowych, budowę dróg i pozostałej infrastruktury technicznej.

Powierzchnia terenu, gleby.

Znaczącą część obszaru opracowania stanowią tereny upraw rolnych. Potencjalne zanieczyszczenia gleby mogą być spowodowane nadmiernym stosowaniem nawozów sztucznych. Niekontrolowane stosowanie nawozów może spowodować zasolenie gleby, wywołując tzw. suszę fizjologiczną, wówczas korzenie roślin wieloletnich, nawet przy optymalnej wilgotności podłoża, nie pobierają wody.

Zjawisko to występuje podczas silnego nawożenia nawozami zawierającymi sole, chlorki, siarczany i borany. Pośrednie czynniki jak odczyn gleby, wilgotność, susza mogą potęgować zasolenie i prowadzić do zachwiania systemu pobierania składników odżywczych przez roślinę. Pod względem chemicznym zdolność do regeneracji gleby jest dość duża poprzez przeprowadzanie szeregu zabiegów agrotechnicznych np. wapnowanie dające możliwość przywrócenia właściwego chemizmu zdegradowanej gleby.

W obrębie obszaru opracowania, potencjalne zanieczyszczenia gleby mogą dotyczyć również fragmentów terenu położonych wzdłuż drogi ekspresowej, drogi krajowej Nr 163 oraz dróg lokalnych. Tereny te mogą być zanieczyszczone chlorkiem sodu i chlorkiem wapnia w związku z zimowym utrzymaniem nawierzchni jezdnych, a także skażone węglowodorami i metalami ciężkimi co jest konsekwencją ruchu samochodowego. Skażenie ziemi może dotyczyć terenu wzdłuż linii kolejowej, co związane jest utrzymaniem przejezdności przez pociągi. Niszczenie chwastów, które zarastają torowisko, wymaga środków silnie trujących.

Obszar opracowania jest generalnie terenem płaskim, na niektórych działkach występują niewysokie skarpy lub nierówności terenu, często pochodzenia antropogenicznego powstałe podczas etapu budowy nieruchomości. Występujące w granicach planu rowy melioracyjne również mają strome zbocza. Nieduże różnice w poziomach terenu na większości terenów elementarnych eliminują niebezpieczeństwo procesów erozyjnych.

Na terenach przeznaczonych pod zabudowę, środowisko ulegnie przekształceniu i degradacji, nastąpi uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej. W wyniku prowadzonych robót budowlanych zniszczeniu ulegnie wierzchnia warstwa gleby, a struktura głębszych warstw ulegnie zachwianiu. Dotyczy to zarówno terenu upraw, jak i miejsc, które obecnie stanowią obszary porośnięte roślinami zielnymi- na terenach ugorowanych i na poboczach dróg, gdzie bytuje drobna fauna.

3.3. Prawne formy ochrony przyrody i krajobrazu.

W granicach gminy Dygowo, w sąsiedztwie obszarów objętych opracowaniem występują obiekty objęte ochroną prawną na podstawie przepisów z zakresu ochrony przyrody. Są to:

- rezerwat przyrody „Stramniczka”,
- obszary Natura 2000 „Dorzecze Parsęty” PLH320007
- obszary Natura 2000 „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski” PLH320017.
- pomniki przyrody

Ponadto na terenie gminy występują korytarze ekologiczne Dolina Parsęty Północny oraz Pomorze 1, będące częścią sieci powiązań przyrodniczych. Według danych zawartych w serwisie mapowym Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (<http://geoserwis.gdos.gov.pl>), tereny obszaru opracowania położone są częściowo w obrębie lub w sąsiedztwie korytarzy ekologicznych.

Rezerwat „Stramniczka”

Rezerwat oddalony jest o ok. 400 m. na południe od obszarów objętych opracowaniem zlokalizowanych w miejscowości Stramniczka oraz o ok. 480 m. na północ obszarów objętych opracowaniem Czerninie.

Został utworzony Rozporządzeniem Nr 53/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 27 września 2007 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Stramniczka” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2007 r. Nr 102, poz. 1751). Rozporządzenie powołujące rezerwat zawierało błędy, które zostały skorygowane rozporządzeniem Nr 83/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 27 listopada 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rezerwatu przyrody (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2007 r. Nr 120, Poz. 2177).

Dla rezerwatu ustanowiono plan ochrony zarządzeniem nr 18/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28.05. 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 2291 ze zm.). Rezerwat obejmuje torfowisko leżące w północno-zachodniej części gminy, 1 km na płd. od wsi Stramniczka; oddz. 63 – 66 Obrębu Dygowo Nadleśnictwa Gościno, o powierzchni 94,49 ha.

Celem powołania rezerwatu jest zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych kopolowego mszaru wysokiego zaliczanego do typu mszarnego wysokiego torfowiska bałtyckiego, ze zbiorowiskami roślinnymi o charakterze naturalnym i występującymi tu chronionymi, rzadkimi i ginącymi gatunkami flory i fauny. Jest to jedno z najciekawszych torfowisk mszarnych leżących w dorzeczu Parsęty.

Obecnie obszar tego torfowiska porastają fitocenozy leśne, przede wszystkim bór bagienny i brzezina bagienna. Na jego obrzeżu znajdują się płaty olsu porzeczkowego oraz olsu torfowcowego. W obrębie tego obszaru stwierdzono m.in. wrzośca bagiennego, rosiczkę okrągłolistną, bagno zwyczajne, bażynę czarną, siedmiopalecznika błotnego, borówkę bagienną, wełniankę wąskolistną, wełniankę pochwowatą, kalinę koralową, porzeczkę czarną, żurawinę błotną, modrzewnicę zwyczajną oraz jedyny w gminie płat śmiałka pogiętego. W małych oczkach wody na tym obszarze stwierdzono występowanie grązela żółtego oraz grzybieni białych. W zakresie fauny zarejestrowano tu miejsce rozrodu m.in. traszki zwyczajnej, ropuchy szarej, żaby moczarowej, żaby jeziorkowej, żaby wodnej, zaskrońca i padalca, żurawia, słonki. Miejsce żerowania i odpoczynku dzików.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO) Natura 2000 „Dorzecze Parsęty” PLH320007;

Obszar chroniony zlokalizowany jest w odległości ok. 100 m. na zachód od obszaru opracowania w Pustarach oraz ok. 260 m. północny zachód od obszaru opracowania w Jazach.

Zajmuje powierzchnię 27710,4 ha. Na terenie gminy Dygowo obszar obejmuje rynnę rzeki Parsęty wraz z przylegającymi kompleksami leśnymi oraz dolinę Pyszki, jej prawobrzeżnego dopływu.

Dolina rzeki jest szczególnie cenną ostoją ze względu na występowanie tu zróżnicowanych typów siedlisk i znaczne bogactwo świata roślin i zwierząt. Ostoja jest również szczególnie cenna ze względu na występujące tu gatunki zwierząt. Na szczególną uwagę zasługują najlepsze w Polsce warunki dla tarła łososi i troci wędrownej, pstrąga potokowego i lipienia oraz obecność w rzece licznej populacji strzebli potokowej, certy i węgorza pochodzenia naturalnego. Ostoja to miejsce dużych skupisk źródeł wapiennych i nawapiennych na Pomorzu oraz duże zróżnicowanie wielu typów mokradeł. Jest też jedynym na Pomorzu stanowiskiem śledziennicy naprzeciwlistnej. Występują tu liczne, bardzo dobrze zachowane biotopy dla ptaków drapieżnych: orlika krzykliwego, błotniaka stawowego, kani rudej, bielika, puchacza, czy sowy błotnej oraz dla ptaków związanych z obszarami wodno-błotnymi: bociana białego, bociana czarnego, zimorodka, sieweczki rzecznej, kulika wielkiego, czy żurawia; ponadto Parsęta jest to ważny obszar dla zimowania ptaków wodno-błotnych na Pomorzu. Jest to również naturalny korytarz ekologiczny o znaczeniu lokalnym i regionalnym.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO) Natura 2000 „Trzebiatowsko - Kołobrzeski Pas Nadmorski” PLH 320017.

*Fragment tego obszaru znajduje się w północno-zachodniej części gminy Dygowo, pomiędzy Czerninem, Stramniczką i Stojkowem. **Graniczy bezpośrednio z terenami elementarnymi w Stramniczce i Stojkowie. Położony jest w odległości ok. 600 m. na zachód od terenu elementarnego w Dygowie.** Obejmuje on teren rezerwatu przyrody „Stramniczka” oraz pas terenu łączący go z Kołobrzeskim Lasem o powierzchni ok. 2,5 km². Można zaobserwować tu zróżnicowane geomorfologicznie wybrzeże Bałtyku: z brzegami klifowymi aktywnie erodującymi lub ustabilizowanymi z zaroślami oraz z wybrzeżem wydmowym i mierzejami. W lasach mieszanych na podłożu piaszczystym obficie rośnie wiciokrzew pomorski. Na zapleczu pasa wydmowego występują kompleksy lasów bagiennych i łągowych, częściowo na podłożu torfowym. Wyniesienia moreny dennej w pasie brzegowym porośnięte są głównie dąbrowami pomorskimi z wiciokrzewem. Głównym walorem obszaru jest bardzo dobry stan zachowania typowych biotopów tworzących pas nadmorski, w szczególności kompleksu wybrzeża akumulacyjnego z borami bażynowymi. W obrębie ostoi występuje szereg stanowisk roślinności halofilnej. Duże populacje posiadają tu sit Gerarda, aster solny, świbka morska, babka nadmorska, mlecznik nadmorski. Na obszarze ostoi występują siedliska z zał. I DS. Najważniejsze z nich, to: ujścia rzek, jeziora przymorskie, kidzina na brzegu morskim, klify na wybrzeżu Bałtyku, solniska nadmorskie, inicjalne stadia nadmorskich wydm białych oraz nadmorskie wydmy białe i szare, torfowiska wysokie żywe z roślinnością torfotwórczą i zdegradowane. Na terenie stwierdzono występowanie 32 gatunków ptaków z zał. I DP w tym m.in.: orlika krzykliwego, rybołowa, kropiatkę, derkacza i żurawia (por. OSO Wybrzeże Trzebiatowskie). Ponadto jest to ważne miejsce na trasie wędrówek ptaków. Z gatunków*

zwierząt z zał. II DS występuje: wydra, foka szara, traszka grzebieniasta, kumak nizinny, minóg morski, ciosa. Zagrożeniem dla obszaru jest m.in. presja związana z rozwojem turystyki i rekreacji, niszczenie siedlisk przez zabudowę, niszczenie i wydeptywanie siedlisk przez turystów, zanieczyszczenie wód.

Proponowane zespoły przyrodniczo – krajobrazowe

Zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Moreny Srokosza”, położony w odległości ok. 200 m. na zachód od obszaru opracowania w Stramnicze.

Zajmuje powierzchnię 919,17 ha. Celem ochrony jest zachowanie unikalnych walorów różnorodności biologicznej, ochrona lokalnych walorów krajobrazowych. Występują tu wielkoobszarowe agrocenozy na pagórkowatych wzniesieniach oraz stanowisko rozrodu fauny: skowronek, świergotek łąkowy, trzcinniczek, zaganiacz, trznadel.

Tereny cenne przyrodniczo występujące w dalszym sąsiedztwie obszaru opracowania

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO) Natura 2000 „Dolina Radwi, Chocieli i Chotli” PLH320022. Zajmuje powierzchnię 21861,73 ha. Obszar obejmuje dolinę Radwi i doliny jej największych dopływów: Chotli i Chocieli, od obszarów źródłiskowych do strefy ujścia do rzeki Parsęty w Karlinie. Obszar doliny obejmuje szereg ważnych i cennych siedlisk z Dyrektywy Siedliskowej - zidentyfikowano ich 24 rodzaje z załącznika I. Wiele z nich jest ważnym biotopem dla cennej fauny i flory. Łącznie występuje tu 15 gatunków z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Na szczególną uwagę zasługuje: - największa koncentracja zjawisk źródłiskowych na Pomorzu; - strome wąwozy i jary oraz ogromne nisze źródłiskowe z rzadkimi zbiorowiskami wapniolubnych mchów i wątrobowców oraz obecnością roślin naczyniowych o podgórskim charakterze; - rozległe w dolinach rzecznych lasy łąkowe o charakterze źródłiskowym ze storczykiem Fuchsa oraz udział łągów wierzbowych i zarośli wierzbowo-wiklinowych; - jedyne w swoim rodzaju żyzne buczyny na trawertynach ze storczykami leśnymi; - unikalne torfowiska alkaliczne i torfowiska przejściowe z wieloma gatunkami ginącymi i zagrożonymi w skali Europy, Polski i Pomorza; - unikalne torfowiska soligeniczne z największą populacją situ tępokwiatowego *Juncus subnodulosus* na Pomorzu; - dobrze zachowane łąki w pełnym spektrum zróżnicowania, w tym największe skupienie pełnika europejskiego *Trollius europaeus* na Pomorzu; - jedyne na Pomorzu stanowisko górskiego gatunku łąkowego - przytulii wiosennej *Cruciata verna*; - jedyne znane w Polsce stanowisko rzęśli *Callitriche brutia*; - liczne i dobrze zachowane biotopy dla: orlika krzykliwego, błotniaka stawowego, kani rudej, sokoła wędrownego, bielika, puchacza, bociana białego, bociana czarnego, derkacza, dzięcioła czarnego, zimorodka i żurawia oraz dla wydry i kumaka nizinnego; - tarliska ryb łososiowatych oraz liczna populacja głowacza białopłetwego; - cenne obszary dla zimowania ptaków wodno-błotnych oraz ważne na Pomorzu miejsce łąkowe dla czernicy *Aythya fuligula* nad jez. Kwiecko. Dolina Radwi i jej dopływy to również interesujący obszar pod względem krajobrazowym,

geomorfologicznym i kulturowym, a także ważny naturalny korytarz ekologicznym o znaczeniu lokalnym i regionalnym.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO) Natura 2000 „Warnie Bagno” PLH320047, położony jest w odległości ok. 3300 m. na pn.- wsch. od obszaru opracowania w Skoczowie. Zajmuje powierzchnię 1012 ha. Warnie Bagno, położone jest na Równinie Białogrodzkiej. Obszar znajduje się w obniżeniu moreny dennej. Dawniej obniżenie to wypełnione było jednym z największych kopułowych torfowisk wysokich na Pomorzu. Obecnie jest ono w 90% wyeksploatowane, a krajobraz zdominowany jest przez rozległe potorfia w różnych stadiach regeneracji. Grzędy pomiędzy potorfiami porośnięte są przez bór bagienny. Jest to teren bardzo wartościowy pod względem przyrodniczym, gdyż ponad 90% jego powierzchni zajmują siedliska z załącznika I Dyrektywy siedliskowej (z czego znaczną część stanowią bory i lasy bagienne). Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Warnie Bagno (Dz. Urz. z 2014 r, poz. 1659) oraz zmieniające zarządzenie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Warnie Bagno (Dz. Urz. z 2017 r, poz. 948).

Rezerwat przyrody „Warnie Bagno” - położony jest w odległości ok. 4200 m. na pn.- wsch. od obszaru opracowania w Skoczowie. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie kompleksu torfowiskowego obejmującego kopułowe torfowisko bałtyckie porośnięte mszarnikami wrzośca bagiennego, kompleks regenerujących się potorfii ze zbiornikami mszarnymi oraz ekosystemy boru bagiennego i boru wilgotnego. Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie ustanowiono plan ochrony dla rezerwatu „Warnie Bagno” (Dz. Urz. z 2019 r, poz. 6475).

Obszar Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski – graniczy od północy z gminą Dygowo, **tereny objęte opracowaniem w Stramniczce położone są w odległości ok. 150 m. od obszaru chronionego.** Jest obszar o niezwykłych walorach krajobrazowych, w którego skład wchodzi wydmy nadmorskie, tereny leśne oraz łąki z roślinnością halofilną. Na tym obszarze zachowany jest pas drzewiastej i zaroślowej roślinności wydmowej wraz z podmokłymi łąkami i trzcinowiskami na zapleczu wydm oraz z efektywnymi falezami i piaszczystymi plażami na wybrzeżu. W granicach OChK znajdują się siedliska ważne dla bytowania, cennych kręgowców, takich jak traszka zwyczajna, ropucha szara, żaby: jeziorkowa, trawna i moczarowa, jaszczurki: żyworodna i padalec, derkacz, kszczyk, kania ruda i błotniaki: stawowy oraz łąkowy, świerszczak oraz strumieniówka, dzierzby, nietoperze i łasicowate. Wybrzeże Bałtyku jest okresowo wykorzystywane przez fokę, które przed stu laty nawet tu mogły się rozradzać. Również jeszcze stosunkowo niedawno plaże Bałtyku, jak i łąki nadmorskie stanowiły z pewnością biotop dla lęgów ptaków siewkowatych, takich jak rycyk, kulik, krwawodziób, biegus zmienny, a być może także bekasik. W pasie nadmorskim znajdują się obszary klifowe, nadmorskie wydmy szare, inicjalne stadia nadmorskich wydm białych, lasy mieszane na wydmach nadmorskich, żyzne buczyny, kwaśne buczyny, grąd subatlantycki, kwaśne dąbrowy, lasy łęgowe oraz łąki świeże użytkowane ekstensywnie i podmokłe łąki eutroficzne oraz przymorskie jezioro Jamno z mierzeją oddzielającą go od morza oraz przylegające do jeziora kompleksy lasów i bagiennych łąk.

Pomniki przyrody

W miejscowościach objętych opracowaniem zlokalizowane są obiekty chronione, nie występują one jednak w granicach poszczególnych terenów elementarnych.

Dygowo – buk pospolity, lipa drobnolistna, topola biała

Jazy - dąb szypułkowy, dwie topole białe

Pustary - buk pospolity, buk pospolity odm. czerwolistna, świerk biały, dąb szypułkowy - pięć egzemplarzy, grab pospolity, modrzew europejski - dwa egzemplarze

Stojkowo - dąb szypułkowy, w sąsiedztwie terenu objętego planem, rośnie przy drodze

Skoczów - dąb szypułkowy, klon jawor, świerk kłujący - trzy egzemplarze, topola biała, topola kanadyjska, platan klonolistny, grab – dwa egzemplarze, jodła biała - trzy egzemplarze, sosna czarna.

Świelubie – bluszcz pospolity

Wrzosowo - lipa drobnolistna, dąb szypułkowy.

Siedliska lasy obszarowe:

Czernin

- Łęgi olszowe, olszowo-jesionowe i jesionowe, kod siedliska 91E0b, położone w odległości ok. 800 m. na północ od obszaru opracowania
- Grąd Subatlantycki, kod siedliska 9160, położony w odległości ok. 700 m. na północ od obszaru opracowania

Dygowo

- Torfowiska przejściowe i trzęsawiska, kod siedliska 7140, położone w odległości ok. 1200 m. na wschód od obszaru opracowania

Jazy

- Grąd Subatlantycki, kod siedliska 9160, położony w odległości ok. 1000 m. na południowy zachód od obszaru opracowania
- Łęgi olszowe, olszowo-jesionowe i jesionowe, kod siedliska 91E0b, położone w odległości ok. 800 m. na południowy zachód od obszaru opracowania
- Sosnowy bór bagienny, kod siedliska 91D0-2, położony w odległości ok. 800 m. na północny zachód od obszaru opracowania

Łykowo

- Łęgi olszowe, olszowo-jesionowe i jesionowe, kod siedliska 91E0b, położone w odległości ok. 700 m. na południowy zachód od obszaru opracowania
- Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne, kod siedliska 3150, położone w odległości ok. 750 m. na południowy zachód od obszaru opracowania
- Śródlądowe kwaśne dąbrowy, kod siedliska 9190-2, położone w odległości ok. 450 m. na południowy zachód od obszaru opracowania

Piotrowice

- Grąd Subatlantycki, kod siedliska 9160, położony w odległości ok. 750 m. na północ od obszaru opracowania
- Kwaśna buczyna niżowa, kod siedliska 9110-1, położony w odległości ok. 1500 m. na wschód od obszaru opracowania

Pustary

- Kwaśna buczyna niżowa, kod siedliska 9110-1, położony w odległości ok. 250 m. na północ od obszaru opracowania
- Grąd Subatlantycki, kod siedliska 9160, położony w odległości ok. 300 m. na północny zachód od obszaru opracowania
- Łęgi olszowe, olszowo-jesionowe i jesionowe, kod siedliska 91E0b, położone w odległości ok. 320 m. na południowy zachód od obszaru opracowania

Skoczów

- Grąd Subatlantycki, kod siedliska 9160, położony w odległości ok. 1100 m. na północny zachód od obszaru opracowania
- Łęgi olszowe, olszowo-jesionowe i jesionowe, kod siedliska 91E0b, położone w odległości ok. 1000 m. na północny zachód od obszaru opracowania

Stojkowo

- Torfowiska przejściowe i trzęsawiska, kod siedliska 7140, położone w odległości ok. 600 m. na zachód od obszaru opracowania
- Bory i lasy bagienne kod siedliska 91D0, położone w odległości ok. 900 m. na zachód od obszaru opracowania
- Brzezina bagienna kod siedliska 91D0-1, położone w odległości ok. 950 m. na zachód od obszaru opracowania
- Żyzna buczyna niżowa, kod siedliska 9130-1, położony w odległości ok. 1200 m. na północny zachód od obszaru opracowania
- Grąd Subatlantycki, kod siedliska 9160, położony w odległości ok. 1100 m. na północ od obszaru opracowania

Stramniczka

- Żyzna buczyna niżowa, kod siedliska 9130-1, położony w odległości ok. 150 m. na północ od obszaru opracowania
- Grąd Subatlantycki, kod siedliska 9160, położony w odległości ok. 250 m. na północ od obszaru opracowania
- Brzezina bagienna kod siedliska 91D0-1, położona w odległości ok. 350 m. na południe od obszaru opracowania
- Bory i lasy bagienne kod siedliska 91D0 , położone w odległości ok. 450 m. na południe od obszaru opracowania
- Torfowiska przejściowe i trzęsawiska, kod siedliska 7140, położone w odległości ok. 750 m. na południowy wschód od obszaru opracowania

Świelubie

- Grąd Subatlantycki, kod siedliska 9160, położony w odległości ok. 1000 m. na południowy wschód od obszaru opracowania
- Łęgi olszowe, olszowo-jesionowe i jesionowe, kod siedliska 91E0b, położone w odległości ok. 1100 m. na wschód od obszaru opracowania

Wrzosowo

- Łęgi olszowe, olszowo-jesionowe i jesionowe, kod siedliska 91E0b, położone w odległości ok. 650 m. na południe od obszaru opracowania
- Żyzna buczyna niżowa, kod siedliska 9130-1, położony w odległości ok. 1000 m. na południe od obszaru opracowania
- Grąd Subatlantycki, kod siedliska 9160, położony w odległości ok. 1000 m. na południe od obszaru opracowania

Siedliska poza lasami obszarowe:

Dygowo

- Bory i lasy bagienne, kod siedliska 91D0, położone w odległości ok. 1200 m. na wschód od obszaru opracowania
- Torfowiska przejściowe i trzęsawiska, kod siedliska 7140, położone w odległości ok. 1400 m. na wschód od obszaru opracowania
- Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, kod siedliska 3160, położone w odległości ok. 1400 m. na wschód od obszaru opracowania

Stramniczka

- Bory i lasy bagienne, kod siedliska 91D0, położone w odległości ok. 300 m. na południe od obszaru opracowania
- Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne, kod siedliska 3150, położone w odległości ok. 500 m. na południe od obszaru opracowania
- Torfowiska wysokie zdegradowane zdolne do regeneracji, kod siedliska 7120, położone w odległości ok. 800 m. na południe od obszaru opracowania

Stojkowo

- Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne, kod siedliska 3150, położone w odległości ok. 400 m. na północny wschód od obszaru opracowania

Świelubie

- Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne, kod siedliska 3150-1, położone w odległości ok. 300 m. na wschód od obszaru opracowania

Jazy

- Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne, kod siedliska 3150-2, położone w odległości ok. 1400 m. na południowy zachód od obszaru opracowania

3.4. Powiązania przyrodnicze obszaru opracowania z jego otoczeniem.

Obszar opracowania położony jest pomiędzy licznymi obszarami cennymi przyrodniczo zarówno w skali gminy, jak również ponadlokalnie. W północno-zachodniej części gminy zlokalizowany jest Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO) Natura 2000 „Trzebiatowsko - Kołobrzeski Pas Nadmorski” PLH 320017. Fragment tego obszaru znajduje się pomiędzy Czerninem, Stramniczką i Stojkowem. Graniczy bezpośrednio z terenami elementarnymi w Stramniczce i Stojkowie. Tereny te sąsiadują również z Obszarem Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski. Jedynie na północnych krańcach opisywanego obszaru może bez przeszkód zachodzić niezakłócone przemieszczanie się fauny lądowej. Bariery ekologiczną stanowi tu droga ekspresowa S-6, przebiegając pomiędzy terenami elementarnymi w Stramniczce, a rezerwatem przyrody „Stramniczka”. Wymiana biologiczna oraz migracja gatunkowa jest również utrudniona poprzez inne bariery ekologiczne pochodzenia antropogenicznego. Przez gminę od południowego wschodu na północny zachód przebiega droga wojewódzka Nr 163 Kołobrzeg - Poznań, jest ona trudna do pokonania zarówno dla dużej zwierzyny leśnej, jak również dla drobnych ssaków. Przez obszar gminy przebiega również linia kolejowa, która graniczy z rezerwatem „Stramniczka” od południa i stanowi utrudnienie w przemieszczaniu się większych zwierząt, ale też uniemożliwia migrację np. płazów w związku z konstrukcją szlaku, najczęściej w postaci skarpy. Linia kolejowa, jak również drogi szybkiego

ruchu skutecznie oddzielają poszczególne tereny elementarne obszaru opracowania od terenów cennych - Natura 2000 oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski.

W południowej i centralnej części gminy w obszarze Natura 2000 „Dorzecze Parsęty” PLH 320007 przepływa rzeka Parsęta, a wzdłuż jej doliny rozciąga się krajowy korytarz ekologiczny Dolina Parsęty Północny. Korytarz ten oprócz funkcji ponadregionalnej pełni także funkcję korytarza regionalnego i lokalnego biocentrum. Jest to fragment korytarza ekologicznego typu pasowego, który stanowi układ na tyle obszerny przestrzennie, że w jego obrębie może się rozwijać mozaika zbiorowisk roślinności, kształtują się swoiste warunki siedliskowe oraz umożliwiają wymianę materiału biologicznego pomiędzy terenami poprzez migracje roślin i zwierząt. Tereny położone w obrębie doliny rzecznej, są ważnymi obszarami zasilania biologicznego, klimatycznego i hydrologicznego dla terenów bezpośrednio sąsiadujących, a także dla pobliskich miejscowości.

Tereny elementarne w poszczególnych miejscowościach sąsiadują z niezabudowanymi terenami łąkowo - pastwiskowymi i użytkami rolnymi, gdzie może zachodzić migracja fauny. Bez przeszkód zachodzi przemieszczanie się ornitofauny, zarówno w kierunku północnym, na teren Natura 2000 „Trzebiatowsko - Kołobrzski Pas Nadmorski”, jak również na teren obszaru Natura 2000 „Dorzecze Parsęty” w południowej części gminy. Potencjalną barierą ekologiczną dla ptaków są wiatraki ferm wiatrowych rozmieszczone w licznych miejscach na terenie gminy poza obszarem opracowania oraz napowietrzne linie energetyczne SN i nN przebiegające przez poszczególne tereny elementarne obszaru opracowania oraz w jego sąsiedztwie.

3.5. Zasoby kulturowe i ich ochrona prawna.

Tereny objęte opracowaniem w poniższych miejscowościach znajdują się częściowo w granicach układów ruralistycznych, w związku z tym ustala się tu ochronę zabytkowych układów przestrzennych :

W miejscowości Dygowo - owalnica - wielodrożnica, którą obejmuje się teren wskazany na załączniku nr 2b zgodnie z rysunkiem planu;

W miejscowości Kłopotowo (obręb Piotrowice) - ulicówka - wielodrożnica, którą obejmuje się teren wskazany na załączniku nr 5 zgodnie z rysunkiem planu;

W miejscowości Wrzosowo - owalnica - wielodrożnica, którą obejmuje się teren wskazany na załączniku nr 11 zgodnie z rysunkiem planu.

Dla zabytkowych układów przestrzennych obowiązują następujące ustalenia:

- ochronie podlega rozplanowanie istniejącej zabudowy; w przypadku likwidacji istniejącej zabudowy obowiązuje nakaz jej odtworzenia w liniach wyznaczonych przez obrys ścian zewnętrznych zlikwidowanych budynków;

- obowiązuje zachowanie historycznego układu przestrzennego;
- zachowanie zabytkowej zieleni;
- nakaz dostosowania nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej oraz zachowania charakteru i skali zabudowy historycznej;
- nową zabudowę należy kształtować na zasadzie nawiązania do historycznej tradycji budowlanej miejscowości i regionu w zakresie: usytuowania, gabarytów, proporcji budynków, szerokości elewacji frontowej wynikającej z kontekstu historycznej zabudowy, kształtu dachu, detalu architektonicznego, tradycyjnych materiałów budowlanych (kamień, cegła, drewno, tynk, matowa dachówka ceramiczna w kolorze naturalnej dachówki ceramicznej i brązu) i kolorystyki (tynk w kolorze białym, beżowym, ecru);
- ochrona, konserwacja i rewaloryzacja zachowanych, głównych elementów układu przestrzennego.

2. W miejscowościach - Dygowo, Jazy, Świelubie, Wrzosowo, ustala się strefę „B” ochrony konserwatorskiej. Dla ww. strefy obowiązują następujące ustalenia:

- ochronie podlega rozplanowania ulic i placów;
- zachowanie charakteru i skali zabudowy historycznej;
- kształtowanie nowej zabudowy w nawiązaniu do historycznej tradycji budowlanej;
- dopuszcza się nadbudowę części budynków do wysokości określonych w planie;
- obowiązuje stosowanie materiałów tradycyjnych lub współczesnych o wyglądzie podobnym do tradycyjnych zastosowanych w obiekcie;
- usunięcie lub przebudowa obiektów kolidujących z historycznym układem.

3. W miejscowościach – Czernin, Łykowo, Piotrowice, ustala się strefę „K” ochrony krajobrazu kulturowego. Dla ww. strefy obowiązują następujące ustalenia:

- zachowanie historycznych granic założeń krajobrazowych;
- zachowanie historycznego układu przestrzennego;
- zachowanie zabytkowej zieleni oraz obiektów.

4. W granicach obszaru opracowania w miejscowościach – Czernin, Dygowo, Pustary, Stojkowo, zgodnie z rysunkiem planu ustanawia się strefę „WIII” ograniczonej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, polegającej na prowadzeniu interwencyjnych badań archeologicznych w przypadku podejmowania prac ziemnych. Strefa „WIII” obejmuje stanowiska ujęte w ewidencji służby konserwatorskiej. Obowiązuje:

- współdziałanie w zakresie zamierzeń inwestycyjnych i innych związanych z pracami ziemnymi z odpowiednim organem ds. ochrony zabytków;
- przeprowadzenie archeologicznych badań ratunkowych na terenie objętym realizacją prac ziemnych na zasadach określonych przepisami szczególnymi dot. ochrony zabytków.

3.6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

W przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego planu miejscowego, przekształcenia środowiska przyrodniczego nastąpią na skutek realizacji ustaleń zawartych w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo. Realizacja zabudowy bez szczegółowych wytycznych jakie są zawarte w planach miejscowych, może skutkować przypadkowo rozmieszczoną zabudową, powodując chaos przestrzenny. Nastąpi przekształcenie i utwardzenie powierzchni ziemi oraz ubytek warstwy glebowej wraz z zasiedlającymi ją mikroorganizmami, nastąpi zmiana krajobrazu poprzez wprowadzenie obiektów kubaturowych na terenach obecnie wolnych od zabudowy, likwidacja szaty roślinnej, czego konsekwencją będzie m. in. modyfikacja topoklimatu, migracja fauny na tereny przyległe, a nasadzenia gatunków roślin o charakterze użytkowym i ozdobnym, spowoduje zubożenie różnorodności biologicznej. Wzrośnie zanieczyszczenie powietrza i natężenie hałasu, głównie ze względu na rozwój ruchu kołowego na istniejących drogach obsługujących tereny położone w granicach obszaru opracowania, jaki również na terenach sąsiednich.

Tereny rolne będą użytkowane zgodnie z ich przeznaczeniem i kontynuowana będzie gospodarka agrarna.

Natomiast na występujących terenach zieleni oraz wodach śródlądowych zostanie utrzymana jakość środowiska w aktualnym stanie.

Pozostawienie dotychczasowej formy użytkowania terenów łąkowo - pastwiskowych będzie wiązało się z postępującą sukcesją, nastąpi niekontrolowany rozrost samosiewów, pojawiać się będą skupiska zakrzewień i zieleń wysoka, co z punktu widzenia przyrodniczego będzie zjawiskiem pozytywnym. Proces sukcesji spowoduje zasiedlanie tych terenów przez nowe gatunki zwierząt, a to wiąże się ze wzrostem różnorodności biologicznej.

3.7. Analiza przeznaczenia terenu.

Przedmiotem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest określenie zasad zainwestowania – warunków zagospodarowania i wskaźników zabudowy terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolnostojącą, zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolnostojącą bliźniaczą, zabudowę usługową, zabudowę usług biurowych i administracji oraz komunikacji, jak również określenie intensywności zabudowy, określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, ochrona zieleni naturalnej i rozmieszczenie zieleni urządzonej.

W projekcie planu ustalono przeznaczenie terenów elementarnych oznaczonych na rysunku planu następującymi symbolami :

- MNW - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej
- MNW-MNB - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej
- MNW-MNB-U - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej lub usług

- MNW-U - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług
- U - teren usług
- UA - teren usług biurowych i administracji
- ZN - teren zieleni naturalnej
- ZP - teren zieleni urządzonej
- KDZ - teren drogi zbiorczej
- KDL - teren drogi lokalnej
- KDD - teren drogi dojazdowej
- KR - teren komunikacji drogowej wewnętrznej.

Dla analizowanego obszaru przyjęte zostały zasady zagospodarowania terenu istotne z punktu widzenia ochrony środowiska i przyrody, są to m.in.:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem następujących rodzajów przedsięwzięć:

- a) zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą;
- b) zabudowy usługowej;
- c) garaży, parkingów samochodowych
- d) inwestycji celu publicznego

- wielkość powierzchni biologicznie czynnej wyznaczono na poziomie 0,1 powierzchni działki budowlanej na terenach usługowych, od 0,3 do 0,7 powierzchni działek budowlanych na terenach zabudowy mieszkaniowej oraz 0,7 na terenach zieleni urządzonej i 0,95 na terenach zieleni naturalnej

- zakaz lokalizacji obiektów i prowadzenia prac mogących pogorszyć stosunki wodne na działkach sąsiednich

- zakazuje się działań i użytkowania terenów, które mogą doprowadzić do jego degradacji m. in.: wysypywania gruzu, składowania nieczystości i odpadów (poza miejscami do tego przeznaczonymi)

- zakazuje się składowania odpadów niebezpiecznych

- zakazuje się użytkowania i zagospodarowania terenu, które generuje uciążliwości dla środowiska, powodowane przez zanieczyszczenie powietrza, hałas, wibracje, zakłócenia elektroenergetyczne i promieniowanie, przekraczające standardy jakości środowiska, odpowiednie dla przeznaczenia poszczególnych terenów zlokalizowanych w granicach obszaru objętego planem lub na terenach przyległych.

- użytkowanie i zagospodarowanie terenu, nie może stanowić źródła zanieczyszczeń dla środowiska wodno-gruntowego; w celu ochrony wód podziemnych, w miejscach gromadzenia i przechowywania paliw, smarów i innych substancji mogących negatywnie wpłynąć na ich czystość, nakazuje się uszczelnienie podłoża.

- nakazuje się zachowanie i ochronę istniejących zadrzewień, z dopuszczeniem ich niezbędnej wycinki w miejscach kolizji z planowanym zainwestowaniem.

- prace ziemne prowadzone w pobliżu i bezpośrednio przy drzewach, które nie są przeznaczone do wycinki, należy wykonać w sposób niepowodujący zagrożeń dla systemu korzeniowego oraz dla pni drzew
- do kształtowania zieleni nie wprowadzać gatunków roślin uznanych za inwazyjne.
- zapewnienie ochrony dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów, zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony przyrody.
- dopuszczenie realizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji.
- dopuszcza się wykorzystanie gazu do celów bytowych, grzewczych lub technologicznych poprzez budowę sieci gazowej.
- dopuszcza się indywidualne źródła zaopatrzenia w gaz.
- dopuszczenie realizacji systemów wykorzystujących źródła odnawialne.

4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

a) Podstawowym problemem ochrony środowiska istotnym z punktu widzenia realizacji ustaleń projektowanego dokumentu jest coraz intensywniejsze ograniczanie powierzchni biologicznie czynnej na terenach wolnych od zabudowy. Oprócz znacznej ilości terenów upraw rolnych, a także terenów już częściowo zainwestowanych w poszczególnych miejscowościach, w granicach obszaru opracowania znajdują się tereny porośnięte roślinnością łąkowo-pastwiskową. Pomimo, że rosną tu rośliny pospolite różnorodność roślin zielnych, jest dosyć duża, a w związku z tym panują tu dogodne warunki życia dla wielu gatunków zwierząt, zwłaszcza bezkręgowców. Zmiana przeznaczenia terenu i przekształcenie powierzchni pod zabudowę spowoduje zniszczenie szaty roślinnej, a tym samym zlikwidowanie miejsc bytowania drobnej fauny. Zaprojektowanie nowych funkcji terenu będzie związane z wypieraniem zbiorowisk półnaturalnych przez zbiorowiska synantropijne, co wiąże się z redukcją ilościową i jakościową gatunków, zarówno roślin jak i zwierząt, występujących na tym obszarze

b) *Obszar opracowania w Stojkowie i Stramniczce położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk (SOO) Natura 2000 „Trzebiatowsko - Kołobrzski Pas Nadmorski” PLH 320017,*

W najbliższym sąsiedztwie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk (SOO) Natura 2000 „Dorzecze Parsęty” PLH320007 położony jest *obszar opracowania w Pustarach (ok. 100 m.) oraz w Jazach (ok. 260 m.)*

Obszary Natura 2000 wyznaczono w celu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt. Dla obszarów tych mają zastosowanie

przepisy ustawy o ochronie przyrody wraz z rozporządzeniami wykonawczymi do w/w ustawy. Ich ochrona musi odbywać się poprzez respektowanie zasad ochrony zawartych w ustawie, a w szczególności zapisów art. 33 ust. 1, które zabraniają podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, a zwłaszcza:

- pogarszania stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000
- negatywnego wpływu na gatunki, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000
- pogarszania integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązań z innymi obszarami.

c) Obszar objęty opracowaniem zlokalizowany w *Stramniczce oddalony jest o ok. 400 m. na północ od rezerwatu „Stramniczka”* oraz obszar objęty opracowaniem zlokalizowany w *Czerninie oddalony jest o ok. 480 m na południe od rezerwatu*. Dla rezerwatu ustanowiono plan ochrony.

Celem ochrony przyrody w rezerwacie „Stramniczka” jest zachowanie boru bagiennego z rzadkimi gatunkami roślin naczyniowych i torfowców.

Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji tego celu jest ochrona walorów rezerwatu:

- ekosystemu torfowiska atlantyckiego, w tym szczególnie zespołu mszarników wrzoścowych,
- ekosystemu grądu subatlantyckiego,
- populacji rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych i zarodnikowych, w tym wrzośca bagiennego i rzadkich gatunków mszaków,
- złoża torfu.

d) Tereny objęte opracowaniem w *Stramniczce położone są w odległości ok. 150 m. na południe od Obszaru Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski*.

e) Tereny objęte opracowaniem w *Stramniczce położone są w odległości ok. 200 m. od proponowanego zespołu przyrodniczo – krajobrazowego „Moreny Srokosza”*.

f) Występujące na obszarze opracowania linie elektroenergetyczne stanowią pewne zagrożenie dla przelatujących ptaków. Ryzyko kolizji w odniesieniu do linii 15 kV jest niewielkie, ale realne, dla linii 0,4 kV niewielkie. Natomiast ryzyko porażenia jest wysokie w odniesieniu do linii średniego napięcia oraz niewielkie w odniesieniu do linii niskiego napięcia (*Ornis Polonica, 2013 r.*).

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Głównym celem uwzględniającym ochronę środowiska ustanowionym na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, a istotnym również z punktu widzenia opracowywanego planu miejscowego jest zrównoważony rozwój tzn. taki rozwój gospodarczy, techniczny i społeczny, który nie powoduje szkód w środowisku naturalnym i nadmiernie nie wyczerpuje jego zasobów. Przepisy ustanowione na szczeblu międzynarodowym zostały zaadaptowane do przepisów krajowych, na podstawie których sporządzana jest niniejsza prognoza, w tym do ustawy dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska i ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Przy sporządzaniu planu miejscowego miały zastosowanie cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, a odnoszące się do utrzymania określonych celów w przepisach szczegółowych. Podjęto działania, aby powyższe cele zostały uwzględnione przy opracowaniu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo w części obrębów Czernin, Dygowo, Jazy, Łykowo, Piotrowice, Pustary, Skoczów, Stojkowo, Stramniczka, Świelubie, Wrzosowo, poprzez wprowadzenie ustaleń regulujących zasady ochrony środowiska i przyrody oraz ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej.

6. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru oraz na środowisko, z uwzględnieniem zależności między elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego porządkuje istniejące zainwestowanie oraz przedstawia możliwości wykorzystania terenów niezagospodarowanych z zachowaniem zasad ochrony środowiska oraz ładu przestrzennego. Każdy element zagospodarowania i nowego użytkowania przestrzeni wywołuje określone interakcje ze środowiskiem. Skutki wprowadzenia w życie ustaleń planu miejscowego dla środowiska mogą być zróżnicowane w zależności od sposobu ich realizacji. Określenie parametrów dotyczących zakresu, wielkości i charakteru uciążliwości środowiskowych jest ważnym zagadnieniem prognostycznym.

6.1. Oddziaływanie ustaleń planu miejscowego na środowisko w trakcie budowy i eksploatacji:

a) oddziaływanie na ludzi

Oddziaływanie na ludzi w trakcie budowy będzie dotyczyło głównie terenów już zabudowanych położonych w sąsiedztwie terenów przeznaczonych pod nowe inwestycje. Najbardziej odczuwalnymi i niekorzystnymi czynnikami wpływającymi na jakość życia ludzi w związku z realizacją inwestycji, będzie zanieczyszczenie powietrza i hałas, których źródłem będą maszyny budowlane, a także te związane z transportem materiałów budowlanych na plac budowy, czy wywozu urobku z wykopów pod fundamenty.

Prace budowlane będą prawdopodobnie rozciągnięte w czasie więc należy przyjąć, że będą uciążliwe dla ludzi podczas prac przebiegających w najbliższym sąsiedztwie ich zamieszkania. Dobiegający hałas spowodowany pracą maszyn budowlanych będzie uciążliwy, ale będą to oddziaływania krótkotrwałe, okresowe i o różnym stopniu natężenia w zależności od rodzaju prac budowlanych. Należy też spodziewać się wzrostu okresowych, krótkoterminowych emisji pyłów, gazów i spalin związanych z pracami budowlanymi, jak również bezpośredniego zagrożenia wypadkowego. Wszystkie te oddziaływania zostaną wyeliminowane po zakończeniu etapu budowy.

Nowe zabudowania będą pozytywnie wpływały na mieszkańców dzięki wyznaczeniu zasad kształtowania ładu przestrzennego. Plan miejscowy ustala ujednoczone parametry dotyczące geometrii dachów, wysokości zabudowy, wskaźników intensywności zabudowy. Nowe drogi, miejsca parkingowe i infrastruktura techniczna poprawią jakość zamieszkania i usprawnią komunikację. Wyznaczenie terenów zielonych (2.1 ZP, 1.2 ZN, 1.3 ZN), które mogą być wykorzystywane w celach rekreacyjnych pozytywnie wpłynie na mieszkańców.

Ponadto projekt planu zawiera zapisy, których realizacja zapewni odpowiedni komfort przebywania i zamieszkania oraz wpłynie korzystnie na zdrowie mieszkańców na poszczególnych terenach elementarnych. Służyć temu będą ustalenia dotyczące ochrony jakości powietrza atmosferycznego, zasad prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, gromadzenia i wywozu odpadów jak również wyznaczenie stref ochronnych dla linii średniego i niskiego napięcia, zabezpieczających mieszkańców przed negatywnym oddziaływaniem promieniowania elektromagnetycznego oraz stref kontrolowanych dla gazociągów.

W planie miejscowym zastosowano zapis dotyczący przepisów odrębnych odnośnie lokalizacji m. in. zabudowy mieszkalnej w strefach 50 m i 150 m od granic cmentarza zlokalizowanego we Wrzosowie, skutkujący przestrzeganiem obostrzeń sanitarnych dotyczących zdrowia mieszkańców.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zawiera również zapisy, które będą gwarantowały komfort zamieszkania oraz zabezpieczą przed niekorzystnym oddziaływaniem na zdrowie, zakazując użytkowania i zagospodarowania terenu, które generuje uciążliwości dla środowiska, powodowane przez zanieczyszczenie powietrza, hałas, wibracje, zakłócenia elektroenergetyczne i promieniowanie, przekraczające standardy jakości środowiska, odpowiednie dla przeznaczenia poszczególnych terenów zlokalizowanych w granicach obszaru objętego planem lub na terenach przyległych.

Istotnym zapisem w planie miejscowym jest przestrzeganie standardów akustycznych dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz mieszkaniowo- usługowej.

Istnieje ryzyko oddziaływania hałasu na mieszkańców w Jazach i Dygowie w związku z bliskim sąsiedztwem linii kolejowej. Lokalizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej powinna być zaplanowana w jak największej odległości od linii kolejowej, aby zapobiegać potencjalnie

negatywnemu oddziaływaniu akustycznemu na ludzi. Dla już istniejącej zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej istotne jest zastosowanie zabezpieczeń gwarantujących dotrzymanie dopuszczalnych poziomów hałasu i drgań np. w postaci ekranów dźwiękochłonnych.

Potencjalne negatywne oddziaływanie na ludzi może być związane z zasięgiem oddziaływania elektrowni wiatrowych na obszar opracowania we Wrzosowie, teren - 11.1 MNW-U, 11.2 MNW-U oraz 11.3 MNW, a także na teren 10.1 MNW w Świelubiu.

Czynnikami mogącymi wpływać na zdrowie i samopoczucie mieszkańców są m.in.: poziom i charakter emitowanego hałasu przez turbiny wiatraka, możliwość interferencji fal emitowanych z wielu turbin, występowanie efektu migotania cieni, prawdopodobieństwo zakłócenia snu, prawdopodobieństwo wystąpienia objawów stresu i depresji (na skutek długotrwałego narażenia), związanych zarówno z emisją hałasu jak i z brakiem akceptacji źródła hałasu.

Generalnie pojawienie się nowego zainwestowania będzie miało wpływ długoterminowy i stały, będzie oddziaływało pozytywnie na ludzi poprzez poprawę jakości i komfortu zamieszkania. Pojawienie się nowych funkcji usługowych będzie miało dodatkowo pozytywny czynnik ekonomiczny.

b) oddziaływanie na środowisko przyrodnicze

Szata roślinna obszaru opracowania, jest charakterystyczna dla terenów wiejskich, gdzie naturalna szata roślinna została przekształcona przez człowieka i wyparta przez liczne nasadzenia ozdobne i użytkowe na terenach zabudowanych oraz uprawy rolne na polach wokół tych miejscowości. Obszar planu obejmuje też tereny nieużytków ze zbiorowiskami półnaturalnych i sztucznych łąk i pastwisk. Największe zmiany i przekształcenia nastąpią właśnie w miejscach niezainwestowanych. Pomimo, że rosnąca tu roślinność zielna charakteryzuje się przeciętnymi walorami przyrodniczym, przeznaczenie tych terenów pod zabudowę mieszkaniową, również usługową i infrastrukturę techniczną spowoduje likwidację zbiorowisk łąkowo – pastwiskowych, a tym samym znaczące obniżenie bioróżnorodności. Konsekwencją likwidacji szaty roślinnej będzie również bezpośrednie, negatywne oddziaływanie na faunę tego obszaru, która ulegnie przepłoszeniu oraz migracji na tereny sąsiadujące, a w wielu przypadkach eliminacji - będzie to dotyczyło głównie mikrofauny glebowej, stawonogów, a nawet drobnych ssaków. Realizacja nowych inwestycji, spowoduje mniejsze straty i zubożenie szaty roślinnej na terenach, gdzie nastąpi kontynuacja dotychczasowego zainwestowania, na terenach częściowo zabudowanych lub w ich sąsiedztwie, gdzie skład gatunkowy jest uboższy - np. przyszyżone murawy. Po zakończeniu realizacji inwestycji, w związku z nowym zagospodarowaniem terenów, część zniszczonej szaty roślinnej zostanie zastąpiona zielenią towarzyszącą nowym obiektom, lokalnie może nastąpić częściowa rekonstrukcja różnorodności gatunkowej roślin.

Drzewostan na obszarze opracowania w wielu przypadkach jest wielowiekowy i w dobrej kondycji. Plan miejscowy nakazuje zachowanie i ochronę istniejących zadrzewień i dopuszcza ich wycinkę jedynie w miejscach kolizji z planowanym zainwestowaniem. Należy też prowadzić

prace ziemne w pobliżu drzew, które nie są przeznaczone do wycinki w sposób niepowodujący zagrożeń dla ich systemu korzeniowego oraz pni drzew.

Korzystnym zapisem dotyczącym terenów elementarnych, 1.2 ZN, 1.3 Z jest ich ochrona i przeznaczenie jako zieleni naturalna, na terenach tych zlokalizowane są niewielkich rozmiarów zbiorniki wodne, gdzie będą miały szansę bytować drobne mięczaki, płazy i owady związane ze środowiskiem wodnym.

Nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na występujące na obszarze opracowania ptaki, są to gatunki synantropijne, przyzwyczajone do przebywania w sąsiedztwie siedlisk ludzkich, a ochrona zadrzewienia jednocześnie chroni gniazdujące tu ptaki. Trzeba zaznaczyć, że większość gatunków ptaków tu występujących objętych jest ścisłą ochroną gatunkową oprócz sroki zwyczajnej (ochrona częściowa) oraz kaczki krzyżówki i gołębia grzywacza (ptaki łowne). Mimo to, w razie konieczności wycinki drzew, aby zminimalizować niekorzystne oddziaływanie na awifaunę tego obszaru, prace budowlane powinny być bezwzględnie prowadzone poza okresem lęgowym ptaków. Natomiast uszczuplenie otwartych terenów łąkowych i pól spowoduje ograniczenie terenów łownych ptaków zalatujących m.in. myszolewów zaobserwowanych nad polami w Czerninie.

Nie prognozuje się, aby ustalenia planu miejscowego oddziaływały negatywnie na powiązania przyrodnicze w skali ponadlokalnej. Korytarz ekologiczny związany z doliną Parsęty zostanie zachowany w stanie nienaruszonym. Najkorzystniejszym rozwiązaniem nie kolidującym ze szlakami migracyjnymi zwierząt jest zaplanowana zabudowa w sąsiedztwie obszarów już zainwestowanych, gdzie nastąpi jej kontynuacja.

Natomiast przeznaczenie pod zabudowę kolejnych terenów łąkowo – pastwiskowych jak również połączeń pól położonych w dalszym sąsiedztwie dotychczasowych zabudowań spowoduje fragmentację środowiska i jego podział na mniejsze, często odizolowane od siebie płaty mogące utrudniać migrację, zwłaszcza dużych zwierząt lądowych.

Powstanie nowej zabudowy jednorodzinnej wolnostojącej, jednorodzinnej bliźniaczej, usługowej, komunikacji, infrastruktury technicznej w miejscach dotychczas niezabudowanych na wielu poziomach zmieni funkcjonowanie środowiska naturalnego, poprzez ograniczenie powierzchni terenów zielonych, gdzie zostanie zniszczona szata roślinna, a tym samym obniży się bioróżnorodność gatunkowa. Oddziaływanie nowych inwestycji na środowisko przyrodnicze możemy określić jako negatywne, bezpośrednie, pośrednie, krótkoterminowe, długoterminowe.

c) oddziaływanie na krajobraz

Czas budowy będzie najbardziej niekorzystnym, ale tylko okresowym oddziaływaniem na okoliczny krajobraz. Skutkiem prac budowlanych będzie rozkopany teren, hałdy ziemi oraz rozjeżdżone drogi, a obecność tymczasowych obiektów niezbędnych podczas prowadzenia robót, będzie negatywnie wpływać na estetykę otoczenia. Na obszar opracowania składają się zarówno tereny już zagospodarowane z liczną zabudową wiejską (np. Dygowo, Wrzosowo), jak również obszary użytkowne rolniczo (np. Czernin, Jazy). Największe zmiany krajobrazu nastąpią na terenach wolnych od zabudowy, gdzie krajobraz upraw rolnych oraz porośnięty roślinnością łąkowo – pastwiskową, zostanie przekształcony w krajobraz zurbanizowany. Na

tereny dotychczas niezabudowane zostaną wprowadzone obiekty kubaturowe - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca, mieszkaniowa jednorodzinna bliźniacza, zabudowa usługowa. Powstaną nowe elementy krajobrazu w postaci ciągów komunikacyjnych, małej architektury, pozostałej infrastruktury technicznej. Natomiast w miejscach już zainwestowanych, do już istniejących zabudowań dojdą nowe o podobnym charakterze, charakterystyczne dla terenów wiejskich. Zapisy planu precyzują parametry nowo projektowanych obiektów w celu stworzenia zharmonizowanej przestrzeni. Plan miejscowy ustala m. in. wysokość zabudowy, geometrię dachów, wskaźniki intensywności zabudowy, a także wyznacza linie zabudowy, co korzystnie wpłynie na kształtowanie ładu przestrzennego i krajobraz obszaru opracowania.

W miejscach, gdzie teren jest już zagospodarowany, a planowane inwestycje będą uzupełnieniem istniejącej zabudowy, oddziaływanie na krajobraz będzie nieznaczne, natomiast na obszarach dotychczas użytkowanych rolniczo oraz porośniętych roślinnością łąkowo - pastwiskową zmiany będą zauważalne, jednocześnie powstanie nowego zainwestowania nie wpłynie znacząco na obniżenie walorów krajobrazowych tego terenu. Zmieni się jego charakter, a przekształceniu, oprócz terenów upraw, podlegać będą tylko obszary porośnięte roślinnością składającą się głównie z pospolitych roślin zielnych, nie przedstawiających dużej wartości.

Nowo powstałe zabudowania i infrastruktura będą miały wpływ bezpośredni, długoterminowy i stały na krajobraz. Jednocześnie dokona się pozytywna zmiana dotycząca ładu przestrzennego tego obszaru.

d) oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

W granicach obszaru opracowania niewielkich rozmiarów zbiorniki wodne znajdują się w Czerninie – na terenach elementarnych 1.1 ZN, 1.2 ZN, 1.3 ZN, a także na terenie elementarnym 10.3 MNW w Świłubiu oraz w sąsiedztwie terenu 8.2 MNW w Stojkowie. Istnieje ryzyko zanieczyszczenia wód podczas prac budowlanych, a także niewielkie ryzyko krótkoterminowego wycieku do gruntu substancji ropopochodnych z pracujących maszyn budowlanych, czego konsekwencją może być zanieczyszczenie wód podskórnych. Odpowiedni nadzór, konserwacja maszyn i dbałość wykonywania prac, powinny zapobiec ewentualnym zanieczyszczeniom zarówno wód powierzchniowych, jak i podziemnych w okresie budowy. Powstanie nowych obiektów kubaturowych, dróg, parkingów, spowoduje redukcję powierzchni niezabudowanych, a co za tym idzie uszczelnienie podłoża, zmianę warunków infiltracji oraz zmniejszenie parowania z warstwy wodonośnej spowodowane pokryciem powierzchni warstwą nieprzepuszczalną. Natomiast odpowiednia gospodarka wodno- ściekowa wyklucza ewentualne skażenie w okresie eksploatacji inwestycji. Zapisy projektowanego dokumentu mając na celu ochronę wód, ustalają odprowadzanie ścieków poprzez sieć kanalizacyjną, a gdy taka nie istnieje do czasu jej realizacji dopuszcza się odprowadzanie ścieków za pomocą rozwiązań indywidualnych. Odprowadzenie wód opadowych i roztopowych, szczególnie gdy te mogą być zanieczyszczone, będzie zachodziło zgodnie z przepisami odrębnymi m.in. z zakresu Prawa wodnego. Dodatkowo pozytywnym aspektem wyznaczenia powierzchni biologicznie czynnych jest ich zdolność oczyszczenia szkodliwych substancji mogących przedostać się do wód gruntowych.

Zakazuje się składowania nieczystości i odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, (poza miejscami do tego przeznaczonymi) w celu uniknięcia skażenia środowiska wodnego. W celu

zabezpieczenia wód podziemnych w miejscach przeznaczonych do gromadzenia i przechowywania paliw, smarów i innych substancji mogących negatywnie wpłynąć na ich czystość, nakazuje się uszczelnienie podłoża, a także zastosować odpowiednie środki techniczne i technologiczne dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniami w celu niedopuszczenia do jego degradacji.

Realizacja ustaleń planu miejscowego wiąże się z rozbudową istniejących systemów infrastruktury technicznej, należy więc przyjąć, że standardy jakościowe i techniczne w pełni będą zabezpieczać wody powierzchniowe i podziemne przed ewentualnymi zanieczyszczeniami,

W warunkach pełnej realizacji ustaleń planu miejscowego oddziaływanie nowych inwestycji na wody powierzchniowe i podziemne można ocenić jako bezpośrednie, pośrednie, długoterminowe i neutralne.

e) oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

W fazie realizacji inwestycji należy spodziewać się wzrostu okresowych, krótkoterminowych emisji pyłów i gazów związanych z pracami budowlanymi oraz zwiększonej ilości spalin, emitowanych przez maszyny budowlane oraz ruch pojazdów transportujących m.in. materiały budowlane, ziemię z wykopów, czy gruz. W fazie eksploatacji inwestycji nie powinno dochodzić do przekroczeń wartości stężeń zanieczyszczeń powietrza związanych z typowym użytkowaniem zabudowy jednorodzinnej oraz nieuciążliwych usług, gdyż zaopatrzenie w gaz do celów bytowych, grzewczych lub technologicznych ustala się poprzez budowę sieci gazowej. Zapisy planu miejscowego dopuszczają również zaopatrzenia w gaz w oparciu o indywidualne źródła zaopatrzenia, jednocześnie zakazując stosowania źródeł ciepła wykorzystujących paliwa powodujące ponadnormatywne zanieczyszczenia powietrza. Dopuszcza się realizację systemów grzewczych wykorzystujących źródła odnawialne, które obok bezpieczeństwa energetycznego pomagają w łagodzeniu zmian klimatycznych.

Dodatkowo plan miejscowy zakazuje użytkowania i zagospodarowania terenu, które generuje uciążliwości dla środowiska, powodowane przez zanieczyszczenie powietrza, przekraczające standardy jakości środowiska, odpowiednie dla przeznaczenia poszczególnych terenów zlokalizowanych w granicach obszaru objętego planem lub na terenach przyległych. Przeznaczenie terenów pod usługi, plan miejscowy precyzuje jako usługi nieuciążliwe, tzn. nie zaliczane do inwestycji mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Powyższe wytyczne i działania powinny zabezpieczyć atmosferę przed ewentualnymi zanieczyszczeniami.

Wyznaczenie w planie miejscowym minimalnych powierzchni biologicznie czynnych i zachowanie istniejącego drzewostanu również pozytywnie wpłynie na jakość powietrza na analizowanym terenie poprzez neutralizację zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery.

Powstanie nowego zainwestowania spowoduje niewielki, ale nieunikniony wzrost emisji spalin, których źródłem będzie transport samochodowy nowych mieszkańców. Będzie to szczególnie zauważalne na terenach dotychczas niezabudowanych, nie prognozuje się jednak przekroczenia standardów środowiska.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne można określić jako bezpośrednie, pośrednie, krótkoterminowe, długoterminowe.

f) oddziaływanie na klimat akustyczny

W okresie realizacji inwestycji głównym źródłem hałasu będą maszyny budowlane oraz samochody ciężarowe. Może wtedy nastąpić okresowe przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu, emitowanego przez sprzęt budowlany, szczególnie podczas najcięższych prac wykonywanych na zewnątrz (wybieranie ziemi pod fundamenty, zbrojenie, wylwanie fundamentów), oddziaływania te ustąpią po zakończeniu prac budowlanych. Po zakończeniu etapu budowy, w okresie eksploatacji inwestycji zakładając, że będą przestrzegane standardy akustyczne, nie powinno dochodzić do negatywnego oddziaływania hałasu na mieszkańców. Obszar opracowania obejmuje tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz mieszkaniowo-usługowej, które plan miejscowy określa jako tereny podlegające ochronie przed hałasem zgodnie z przepisami o ochronie środowiska. Tereny te nie powinny być narażone na negatywne oddziaływanie hałasu i wibracje emitowane przez nowo powstałe obiekty, ponieważ plan miejscowy zakazuje użytkowania i zagospodarowania terenu, które generuje tego typu uciążliwości dla środowiska.

W okresie eksploatacji inwestycji, zwłaszcza na terenach dotychczas niezabudowanych, powstanie nowych dróg obsługujących zabudowania mieszkaniowe i usługowe spowoduje wzrost emisji hałasu w porównaniu ze stanem sprzed zainwestowania, gdzie ruch drogowy praktycznie nie istniał. Mimo to nie prognozuje się przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu od dróg obsługujących nowe zabudowania. Ruch na drogach lokalnych i dojazdowych do nowych zabudowań nie będzie na tyle duży, żeby mogło nastąpić przekroczenie dopuszczalnych wartości emisji hałasu. Zakładając, że będą przestrzegane standardy akustyczne, na obszarze opracowania nie powinno dochodzić do negatywnego oddziaływania hałasu na mieszkańców.

Istnieje ryzyko oddziaływania hałasu na mieszkańców w Jazach i Dygowie w związku z bliskim sąsiedztwem linii kolejowej. Lokalizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej powinna być zaplanowana w jak największej odległości od linii kolejowej, aby zapobiegać potencjalnie negatywnemu oddziaływowaniu akustycznemu na ludzi. Dla już istniejącej zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej istotne jest zastosowanie zabezpieczeń gwarantujących dotrzymanie dopuszczalnych poziomów hałasu i drgań np. w postaci ekranów dźwiękochłonnych.

Ocenia się, że oddziaływanie nowych inwestycji na klimat akustyczny będzie bezpośrednie, pośrednie, chwilowe i długoterminowe.

g) klimat lokalny

Powstanie nowych obiektów kubaturowych, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych, utwardzenie powierzchni (powstanie dróg, chodników, parkingów), a w konsekwencji zmiany stosunków wodnych, będą miały wpływ na klimat lokalny. Zmiany zajdą na dotychczas wolnych od zabudowy terenach upraw rolnych oraz terenach porośniętych roślinnością łąkowo - pastwiskową. W miejscach nowego zainwestowania wzrośnie temperatura powietrza i zmniejszy się jego wilgotność. Kierunki wiatru ulegną modyfikacjom w zależności od form i charakteru zabudowy oraz stopnia zachowania zieleni wysokiej. Na pogorszenie klimatu lokalnego będzie miała emisja spalin w związku ze wzrostem ruchu samochodowego. Oddziaływanie nowych inwestycji na klimat lokalny będzie bezpośrednie, pośrednie i długoterminowe.

h) oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleby

W wyniku realizacji ustaleń planu miejscowego nastąpi przekształcenie powierzchni ziemi, związane z pracami techniczno-inżynierskimi i powstaniem zabudowy. W wyniku prowadzonych prac ziemnych przygotowujących teren na posadowienie nowej zabudowy, przekształceniu ulegnie rzeźba terenu. Zauważalne deniwelacje terenu występują na terenach zabudowanych w sąsiedztwie posesji m. in. Pustarach, w Jazach oraz w Łykowie. Na pozostałym obszarze opracowania występują niewielkie różnice w poziomach terenu, dlatego zmiany będą minimalne. W wyniku prowadzonych robót budowlanych zniszczeniu ulegnie wierzchnia warstwa gleby, łącznie z mikrofauną glebową. Struktura głębszych warstw ulegnie zaburzeniu, szczególnie podczas prac związanych z fundamentowaniem budynków i powstaniem nowej infrastruktury technicznej. W związku z realizacją inwestycji zgodnie z projektem planu miejscowego, oprócz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej, pojawią się miejsca postojowe, chodniki, infrastruktura techniczna, towarzyszące drogom publicznym, czego konsekwencją będzie znaczące uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej i degradacja gleb występujących na tym obszarze, szczególnie zauważalne będzie to na terenach dotychczas niezabudowanych - terenach łąkowo – pastwiskowych i upraw rolnych. Powstanie nowych funkcji terenu negatywnie wpłynie na jakość środowiska glebowego, natomiast gwarancją zachowania jego właściwego stanu w okresie eksploatacji inwestycji będzie prowadzona odpowiedzialna gospodarka ściekowa oraz gospodarka odpadami, która powinna być prowadzona zgodnie z ustawą o odpadach, ustawą Prawo ochrony środowiska i regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie (m. in. wymagane są pojemniki służące do czasowego gromadzenia odpadów stałych z uwzględnieniem ich segregacji).

Zapisy planu miejscowego zakazują działań i użytkowania terenów, które mogą doprowadzić do jego degradacji w tym: wysypywania gruzu, składowania nieczystości i odpadów poza miejscami wyznaczonymi do tego celu, zakazuje się również składowania odpadów niebezpiecznych. W miejscach gromadzenia i przechowywania paliw, smarów i innych substancji mogących negatywnie wpłynąć na czystość środowiska glebowego, nakazuje się uszczelnienie podłoża i zabezpieczenie przed przenikaniem zanieczyszczeń do gruntu i wód zgodnie z przepisami odrębnymi. Natomiast w celu ograniczenia erozji wodnej plan miejscowy

ustala odpowiednie zabezpieczenia odpływu wód opadowych i roztopowych chroniących teren przed jego zniszczeniem.

Powstanie utwardzonych nawierzchni oraz ruch samochodowy może prowadzić do pojawienia się lokalnych ognisk zanieczyszczeń gleby substancjami ropopochodnymi, a także lokalne zanieczyszczenia gleby w związku z zimowym utrzymaniem dróg. W wyniku zabudowy nastąpi zmiana użytkowania powierzchni terenu. Obszar dotychczas użytkowany rolniczo oraz porośnięty roślinnością łąkowo - pastwiskową, zostanie całkowicie przekształcony przez zabudowanie obiektami kubaturowymi i przykryty nawierzchniami. Nastąpi znaczące ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych, utwardzenie powierzchni i zniszczenie struktury gleby.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleby będzie długoterminowe, bezpośrednie, stałe i nieodwracalne.

i) oddziaływanie na zabytki i dobra kultury

Tereny objęte opracowaniem w poniższych miejscowościach znajdują się częściowo w granicach układów ruralistycznych, w związku z tym ustala się tu ochronę zabytkowych układów przestrzennych (zasady ochrony ujęto w punkcie 3.5 *Zasoby kulturowe i ich ochrona prawna*).

W miejscowościach Dygowo i Wrzosowo występuje – owalnica - wielodrożnica, w miejscowości Kłopotowo (obręb Piotrowice) – ulicówka - wielodrożnica.

Zapisy planu miejscowego szczegółowo ustalają zasady ich ochrony, dotyczący m.in. sposobu dostosowania nowej zabudowy do historycznej tradycji budowlanej w zakresie detali architektonicznych, tradycyjnych materiałów budowlanych, czy naturalnej kolorystyki. W warunkach pełnej realizacji ustaleń planu miejscowego można stwierdzić, że nie zaistnieje negatywne oddziaływanie na w/w układy przestrzenne.

Obszary opracowania w Dygowie, Jazach, Świelubiu i Wrzosowie w całości lub częściowo położone są w strefie „B” ochrony konserwatorskiej, gdzie należy zachować charakter zabudowy historycznej, a zapisy planu kładą nacisk m. in. na realizację nowej zabudowy w nawiązaniu do historycznej tradycji budowlanej.

Obszary opracowania w Czerninie, Łykowie i Piotrowicach w całości lub częściowo położone są w strefie „K” ochrony krajobrazu kulturowego, gdzie należy m. in. zachować historyczne granice założeń krajobrazowych, układu przestrzennego oraz zabytkowej zieleni i obiektów.

Przestrzeganie zapisów planu miejscowego, daje gwarancję że podczas realizacji nowych inwestycji, nie nastąpią negatywne oddziaływania na w/w strefy ochrony konserwatorskiej.

W granicach obszaru opracowania w Czerninie, Dygowie, Pustarach i Stojkowie znajduje się strefa „W III” ograniczonej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych. W warunkach pełnej realizacji ustaleń planu miejscowego oraz przestrzegając zasad określonych przepisami

szczególnymi dotyczącymi ochrony zabytków, nie prognozuje się negatywnego oddziaływania nowych inwestycji na strefę „W III”.

Oddziaływanie na powyższe zasoby kulturowe można określić jako bezpośrednie, pośrednie, krótkoterminowe, długoterminowe.

j) oddziaływanie na dobra materialne

Realizacja ustaleń planu miejscowego wpłynie na wzrost zasobów mieszkaniowych w sąsiedztwie terenów o istotnych walorach przyrodniczych - otwarte przestrzenie rolne, sąsiedztwo rzeki, również terenów cennych – rezerwatu „Stramniczka” i obszarów Natura 2000. Zainwestowanie w ramach funkcji usługowej wpłynie pozytywnie na rozwój działalności gospodarczej (korzyści ekonomiczne: stworzenie miejsc pracy, powstanie dochodu). Oddziaływanie to możemy określić jako bezpośrednie, pośrednie, długoterminowe.

k) oddziaływanie na obszary Natura 2000 oraz na pozostałe formy ochrony przyrody

Obszar opracowania w Stojkowie i Stramniczce położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk (SOO) Natura 2000 „Trzebiatowsko - Kołobrzesci Pas Nadmorski” PLH 320017, wyznaczonego w celu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz populacji zagrożonych gatunków roślin i zwierząt, natomiast ***obszar opracowania w Dygowie położony jest w odległości ok. 600 m. od obszaru cennego.***

Najbliżej położone siedliska przyrodnicze zlokalizowane w ramach w/w obszaru Natura 2000 to:

- *Żyzna buczyna niżowa, kod siedliska 9130-1*, położony w odległości ok. 150 m. na północ od obszaru opracowania w Stramniczce.

- *Grąd Subatlantycki, kod siedliska 9160*, położony w odległości ok. 250 m. na północ od obszaru opracowania w Stramniczce.

Brak tu istotnych barier np. w postaci dróg szybkiego ruchu, poprzez obszary upraw rolnych istnieje połączenie z siedliskami.

- *Brzezina bagienna, kod siedliska 91D0-1*, położona w odległości ok. 350 m. na południe od obszaru opracowania w Stramniczce

Występuje bariera ekologiczna w postaci drogi ekspresowej pomiędzy siedliskiem na terenie rezerwatu, a obszarem opracowania.

W najbliższym sąsiedztwie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk (SOO) Natura 2000 „Dorzecze Parsęty” PLH320007 położony jest obszar opracowania w Pustarach (ok. 100 m.) oraz w Jazach (ok. 260 m.)

Najbliżej położone siedliska przyrodnicze zlokalizowane w ramach w/w obszaru Natura 2000 to:

- *Grąd Subatlantycki*, kod siedliska 9160, położony w odległości ok. 300 m. na północny zachód od obszaru opracowania w Pustarach.

- *Łęgi olszowe, olszowo-jesionowe i jesionowe*, kod siedliska 91E0b, położone w odległości ok. 320 m. na południowy zachód od obszaru opracowania w Pustarach.

Barierą pochodzenia antropogenicznego pomiędzy siedliskami, a obszarem opracowania jest droga lokalna o niewielkim natężeniu ruchu.

*Czynniki stanowiące zagrożenie dla **Żyznej buczyny niżowej*** to wprowadzanie gatunków obcych, zniekształcających ekosystem, zarówno pochodzących z innych kontynentów (daglezja, dąb czerwony), jak i rosnących w Polsce (modrzew, jodła, świerk poza granicami naturalnego zasięgu). Ujednolicenie struktury wiekowej drzewostanu, homogenizacja przestrzenna runa, deficyt roślin i zwierząt związanych z mikrobiotopami starych drzew, drzew martwych oraz rozkładającego się drewna.

*Czynniki stanowiące zagrożenie dla **Grądu Subatlantyckiego*** to przede wszystkim stosowanie niewłaściwego składu gatunkowego upraw leśnych - wprowadzanie buka oraz prowadzenie gospodarki leśnej bez uwzględnienia potrzeb ochrony siedliska. Dopuszczalna jest gospodarka leśna, pod warunkiem, że przyjęte składy gatunkowe odpowiadają składom typowym dla grądów, nie stosuje się zrębów zupełnych, nie sadi się obcych ekologicznie i geograficznie gatunków drzew, a udział starych drzew i fragmentów drzewostanu oraz zasoby martwego drewna są stałe.

*Czynniki stanowiące zagrożenie dla **Brzeziny bagiennej*** to redukcja areалу wskutek odwadniania torfowisk i prowadzenia upraw, np. świerka. Te dwa czynniki stanowią podstawowe zagrożenie dla zachowanych jeszcze fitocenoz.

*Czynniki stanowiące zagrożenie dla **Łęgów olszowych, olszowo-jesionowych i jesionowych***, to głównie: gospodarka leśna prowadzona niezgodnie z jej ekologicznym modelem np. wprowadzanie drzew obcych siedliskowo, stosowanie zrębów zupełnych, usuwanie wszystkich martwych drzew, grabienie ściółki, zmiana stosunków wodnych (osuszanie w wyniku melioracji, obniżanie poziomu wód gruntowych), regulacje rzek, intensyfikacja gospodarki rolnej w dolinach rzek.

Analizując rodzaj projektowanej inwestycji oraz jej oddalenie od terenów siedliskowych, jak również barierę ekologiczną w odniesieniu do *brzeziny bagiennej*, można wykluczyć zaistnienie negatywnego oddziaływania na wymienione siedliska przyrodnicze pod kątem przedstawionych

zagrożeń, gdyż jest mało prawdopodobne, że przedsięwzięcia realizowane w granicach obszaru opracowania będą ich źródłem.

Przeznaczenie terenów elementarnych pod zabudowę mieszkaniową wolnostojącą jednorodziną, zabudowę mieszkaniową wolnostojącą bliźniaczą, nieuciążliwe usługi wykluczają aktywną ingerencję na terenach siedlisk, a tym samym znaczące negatywne oddziaływanie. Infrastruktura techniczna w postaci sieci kanalizacyjnej, wodociągowej, zakaz składowania odpadów niebezpiecznych, a także uszczelnienie podłoża w miejscu gromadzenia paliw i smarów stanowią zabezpieczenie przed skażeniem wód i gleby.

Nie przewiduje się zmiany stosunków gruntowo – wodnych, co szczególnie jest istotne w odniesieniu do lasów łągowych oraz brzeziny bagiennej. Zapisy planu miejscowego uwzględniają ochronę terenów cennych, wprowadzając zakaz m. in. lokalizacji obiektów i prowadzenia prac mogących pogorszyć stosunki wodne na działkach sąsiednich, jak również takie użytkowanie i zagospodarowanie terenu, aby nie stanowiło ono źródła zanieczyszczeń dla środowiska wodno-gruntowego. Jest mało prawdopodobne, że mogą zaistnieć negatywne oddziaływania na poziom wód gruntowych, wpływając w ten sposób na jakość siedlisk na terenie obszaru Natura 2000

Powstanie nowych zabudowań mieszkalnych będzie generowała zwiększoną ilość zanieczyszczeń do atmosfery. Aby zminimalizować te oddziaływania zapisy planu zakazują stosowania źródeł ciepła wykorzystujących paliwa powodujące ponadnormatywne zanieczyszczenia powietrza, jak również dopuszczają realizację systemów wykorzystujących źródła odnawialne.

Natomiast potencjalne zawleczenie materiału genetycznego gatunków obcych lub inwazyjnych, w ilościach stanowiących zagrożenie, a pochodzących z nasadzeń w ogrodach przydomowych, jest mało prawdopodobne.

Pomimo, że obszar opracowania w Stojkowie i Stramniczce położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk (SOO) Natura 2000 „Trzebiatowsko - Kołobrzegi Pas Nadmorski”, nie graniczą one bezpośrednio z terenami siedliskowymi. Realizacja ustaleń planu miejscowego przewiduje inwestycje nieuciążliwe, nie obciążające znacząco środowiska w związku z tym nie nastąpią bezpośrednio jak również istotne pośrednie oddziaływania na te siedliska w związku z ich oddaleniem od obszaru opracowania.

Ocena zapisów planu miejscowego w kontekście art. 33 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023r., poz. 1336 ze zm.)

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody, zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Zapisy planu miejscowego respektują przepisy z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody. W planie miejscowym zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem następujących rodzajów przedsięwzięć: zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, zabudowy usługowej, garaży, parkingów samochodowych oraz inwestycji celu publicznego w tym łączności publicznej i infrastruktury technicznej oraz dróg publicznych.

Bezpośrednio ani też pośrednio projektowane inwestycje nie będą oddziaływały na walory krajobrazowe i przyrodnicze obszaru Natura 2000 jako całość, ewentualny negatywny odbiór wizualny może zachodzić w wąskim przylegającym pasie granicznym, podczas etapu budowy. Można założyć, że w warunkach pełnej realizacji ustaleń planu miejscowego (m. in. odpowiednia gospodarka ściekowa, odpowiednie zarządzanie odpadami zapobiegające zanieczyszczeniu wód i gleby, monitoring emisji zanieczyszczeń), niektóre potencjalne oddziaływania negatywne zostaną skutecznie ograniczone. Środowisko w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów Natura 2000 jest już częściowo przekształcone (w Stramniczce są to pola uprawne, w sąsiedztwie zabudowania gospodarcze, w Stojkowie na terenie elementarnym również zlokalizowane są zabudowania mieszkalne), jednocześnie nieuniknione są dalsze procesy antropizacji, w związku z zapotrzebowaniem na tereny mieszkaniowe.

Ocenia się, że w związku z realizacją inwestycji nie należy spodziewać się zmiany w liczebności populacji cennych gatunków fauny i flory oraz bioróżnorodności na obszarze objętym ochroną, nie pogorszy się stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczony został obszar Natura 2000. Nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na tereny objęte ochroną oraz zagrożenia dla integralności tego obszaru. Analizując ustalenia planu miejscowego, dotyczące rodzaju zainwestowania, rozwiązań technicznych dotyczących gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej, realizacji systemów wykorzystujących źródła odnawialne, można stwierdzić, że realizacja ustaleń planu miejscowego nie spowoduje negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000.

Najbliżej położone siedlisko przyrodnicze zlokalizowane poza obszarem Natura 2000, to:

- Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne, kod siedliska 3150, położone w odległości ok. 400 m. na północny wschód od obszaru opracowania w Stojkowie oraz ok. 300 m. na wschód od obszaru opracowania w Świelubiu.

Czynniki stanowiące zagrożenie dla tego typu siedliska, zarówno zlewni jezior oraz bezpośredniego otoczenia starorzeczy, to głównie: nieuregulowana gospodarka ściekowa

w przypadku istniejącej zabudowy w sąsiedztwie, spływ powierzchniowy do zbiorników wodnych oraz budowa szczelnych powierzchni utwardzonych (asfalt, kostka brukowa) na rzecz przepuszczalnych (piasek, żwir, trawnik) na ciągach pieszych i komunikacyjnych w bezpośrednim sąsiedztwie zbiornika, brak dobrej kultury rolnej (m.in. wypalanie łąk, czy brak ochrony stoków przed erozją itp.), a także niszczenie, odwadnianie, zasypywanie, zaśmiecania, osuszania terenu wokół zbiorników wodnych.

Zakładając, że realizacja ustaleń planu miejscowego oraz przestrzeganie jego zapisów dotyczących m. in. gospodarki wodno-ściekowej będzie respektowana, można wykluczyć zaistnienie negatywnego oddziaływania na wymienione siedlisko przyrodnicze.

Oddziaływanie na Rezerwat „Stramniczka”

Rezerwat, którego celem ochrony jest zachowanie torfowiska wysokiego typu bałtyckiego, położony w obrębie Obszaru Natura 2000 „Trzebiatowsko - Kołobrzski Pas Nadmorski” PLH 320017, **zlokalizowany w dalszym sąsiedztwie obszaru opracowania w Stramniczce (ok. 400 m.) oraz Czerninie (ok. 480 m.)**

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w rezerwach przyrody zabrania się:

- 1) budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom rezerwatu przyrody;
- 2) (uchylony)
- 3) chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- 4) polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- 5) pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzania roślin oraz grzybów;
- 6) użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzania, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- 7) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- 8) pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
- 9) niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- 10) palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

- 11) prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- 12) stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- 13) zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 14) połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;
- 15) ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 16) wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów asystujących w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, 173, 240 i 852);
- 17) wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 18) ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach stanowiących własność parków narodowych lub będących w użytkowaniu wieczystym parków narodowych, wskazanymi przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 19) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- 20) zakłócania ciszy;
- 21) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 22) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- 23) biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska
- 24) prowadzenia badań naukowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 25) wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;

26) wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;

27) organizacji imprez rekreacyjno-sportowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska

Zapisy planu miejscowego respektują powyższe zakazy, a co za tym idzie nie przewiduje się ingerencji w obrębie rezerwatu, zabronionej prawem.

Nie przewiduje się zmiany stosunków gruntowo – wodnych, co szczególnie jest istotne w odniesieniu do terenów torfowisk w rezerwacie „Stramniczka”, jak również lasów łągowych. Zapisy planu miejscowego uwzględniają ochronę terenów cennych, wprowadzając zakaz m. in.

- lokalizacji obiektów i prowadzenia prac mogących pogorszyć stosunki wodne na działkach sąsiednich
- działań i użytkowania terenów, które mogą doprowadzić do jego degradacji
- jak również takie użytkowanie i zagospodarowanie terenu, aby nie stanowiło ono źródła zanieczyszczeń dla środowiska wodno-gruntowego (rozwój nowoczesnej infrastruktury, gospodarka odpadami, ściekami, wodami opadowymi i roztopowymi).

Działania te powinny skutecznie chronić i zapobiegać zanieczyszczeniu, jak również obniżeniu lustra wód gruntowych, co w konsekwencji mogłoby wpływać na tereny torfowisk w rezerwacie.

Jednocześnie powstanie zabudowy jednorodzinnej, a w związku z tym dodatkowa ilość mieszkańców, szczególnie w bliskim sąsiedztwie rezerwatu może skutkować niekontrolowaną penetracją terenów chronionych, szczególnie poza wytyczonymi szlakami.

Oddziaływanie na rezerwat „Stramniczka” można określić jako bezpośrednie, pośrednie, krótkoterminowe, długoterminowe.

Oddziaływanie na pomnik przyrody

W sąsiedztwie obszaru opracowania w Stojkowie przy drodze, zlokalizowany jest **pomnik przyrody - dąb szypułkowy**. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zarówno w trakcie budowy jak również podczas eksploatacji inwestycji na pomnik przyrody, zakładając że planowane roboty budowlane będą się odbywały zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody w stosunku do pomników przyrody, mogą być wprowadzone m. in. następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
- uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych,
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych;

- umieszczania tablic reklamowych.

Oddziaływanie na proponowany zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Moreny Srokosza”

Teren zaproponowany do ochrony położony jest w odległości ok. 200 m. na zachód od obszaru opracowania w Stramniczce. Nie prognozuje się negatywnego oddziaływania inwestycji na proponowany zespół przyrodniczo-krajobrazowy, co związane jest z odległością i założeniem, że będą przestrzegane zasady ochrony środowiska oraz zapisy planu dotyczące rozwiązań technicznych, utrzymujących standardy jakości powietrza i środowiska gruntowo - wodnego.

Oddziaływanie na Obszar Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski

Obszar ten graniczy od północy z gminą Dygowo, tereny objęte opracowaniem w Stramniczce położone są w odległości ok. 150 m. od obszaru chronionego.

Uchwałą Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. Z 2014 r. poz. 1637 z późn. zm.) wprowadzono zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej
- 9) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego.

W warunkach pełnej realizacji ustaleń planu miejscowego oraz przestrzegając powyższych zakazów nie prognozuje się negatywnego oddziaływania nowych inwestycji na OChK Koszaliński Pas Nadmorski.

m) promieniowanie elektromagnetyczne

Przez obszar opracowania przebiegają napowietrzne i kablowe linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15 kV i niskiego napięcia 0,4 kV. Aby przeciwdziałać ewentualnym niekorzystnym oddziaływaniom promieniowania elektromagnetycznego na środowisko, a szczególnie na ludzi wyznaczono pasy techniczne wolne od zabudowy: dla linii napowietrznych 15 kV - 15m. (po 7,5 m. od osi linii w obu kierunkach) oraz 3m dla linii kablowych(po 1,5 m. od osi linii w obu kierunkach). Dla linii napowietrznych 0,4 kV – 3 m. (po 1,5 m. od osi linii w obu kierunkach) oraz 2 m dla linii kablowych (po 1 m. od osi linii w obu kierunkach). Na obszarze opracowania w Jazach i Stramnicze zlokalizowane są również stacje transformatorowe. Zarówno linie średniego i niskiego napięcia, jak i stacje transformatorowe nie generują istotnego promieniowania elektromagnetycznego.

W sąsiedztwie obszaru opracowania w Czerninie znajdują się maszty z nadajnikami radiokomunikacyjnymi. W raporcie z 2020 roku o Stanie środowiska w województwie zachodniopomorskim nie znalazły się dane dotyczące przeprowadzonych pomiarów promieniowania w granicach obszaru opracowania, jak również w jego dalszym sąsiedztwie.

Nowe przyłącza sieci elektroenergetycznej będą realizowane z istniejącej oraz z projektowanej sieci zgodnie z wytycznymi otrzymanymi od Energa-Operator S.A.

Oddziaływanie to możemy określić jako bezpośrednie, pośrednie, krótkoterminowe, długoterminowe.

n) ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z *Ustawą prawo ochrony środowiska* przez poważną awarię rozumie się „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”. Poważna awaria przemysłowa jest to poważna awaria w zakładzie. Na terenach elementarnych w granicach obszaru objętego opracowaniem nie ma wielkich zakładów przemysłowych, nie ma więc ryzyka takiego oddziaływania.

Natomiast przez obszar opracowania przebiegają przesyłowe sieci gazowe. Wzdłuż gazociągów przebiegających przez analizowany teren wyznaczone są strefy kontrolowane, w których obowiązują przepisy odrębne z zakresu warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie. Szerokość strefy kontrolowanej zależy od średnicy gazociągu, ciśnienia w nim panującego oraz od roku budowy gazociągu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków

technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r. poz.640).

Przestrzeganie obostrzeń dotyczących stref kontrolowanych dla gazociągów, zapobiega i minimalizuje ryzyko pojawienia się niespodziewanych awarii.

o) oddziaływania skumulowane

Oddziaływania skumulowane, to suma skutków realizacji różnych rodzajów działalności i zamierzeń rozpatrywana łącznie, także z oddziaływaniem istniejącym wcześniej. Mogą one powodować zmiany zachodzące na danym terenie w różnych okresach.

Planowane inwestycje na większości terenu będą kontynuacją istniejącej zabudowy mieszkaniowej, również usługowej charakterystycznej dla terenów wiejskich.

Niewielkie oddziaływania skumulowane mogą wystąpić na etapie prac budowlanych, kiedy nastąpi wzrost hałasu od pracujących maszyn, intensyfikacja ruchu drogowego, czasowego zanieczyszczenia powietrza, jednak te niedogodności będą okresowe i ustąpią po zakończeniu prac.

Wartość dodatkowych zanieczyszczeń wprowadzonych do środowiska przez nowe inwestycje w postaci ścieków i odpadów wzrośnie, ale zapisy planu miejscowego minimalizują te oddziaływania. Powstanie nowych zabudowań mieszkaniowych i usługowych spowoduje zwiększenia emisji spalin do atmosfery, nie będą to jednak istotne wzrosty, czego skutkiem byłaby kumulacja zanieczyszczenia powietrza. Zapisy planu miejscowego dotyczące infrastruktury technicznej w zakresie zaopatrzenie w ciepło, dają gwarancję zachowania standardów jakości środowiska dzięki wykorzystaniu sieci gazowej, jak również możliwości zastosowania systemów pozyskujących energię ze źródeł odnawialnych. Natomiast zwiększona ilość terenów zabudowanych, spowoduje zwiększenie ruchu motoryzacyjnego w tym rejonie, a co za tym idzie wzrośnie niekorzystne oddziaływanie spalin samochodowych na czystość powietrza.

Nowe zainwestowanie spowoduje emitowanie hałasu, wytwarzanie odpadów i ścieków komunalnych. Nastąpią zmiany w krajobrazie, zmiany szaty roślinnej i składu gatunkowego fauny i flory, nie będą to jednak oddziaływania szczególnie niekorzystne i znaczące, a wszelkie zmiany są związane z nieuniknionym rozwojem urbanistycznym terenów wiejskich. Likwidacja szaty roślinnej będzie w głównej mierze dotyczyła terenów aktualnie nieużytkowanych, porośniętych roślinnością zielną, trawami oraz terenów upraw rolnych. W warunkach pełnej realizacji ustaleń planu można stwierdzić, że pomimo bezpośredniego i stałego charakteru niektórych oddziaływań, przekroczenie standardów jakości środowiska określonych prawem jest mało prawdopodobne.

Typ oddziaływania	ludzie	środowisko przyrodnicze	krajobraz	wody powierzchniowe i podziemne	powietrze	klimat akustyczny	klimat lokalny	powierzchnia ziem, gleby	-Obszary Natura 2000, -rezerwat „Stramiczka”
Lokalizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej i bliźniaczej, obiektów usług, usług biurowych i administracji	+	-	-	0	-/0	-/0	-/0	-	0
Przekształcenie powierzchni ziemi w związku z realizacją nowych inwestycji	0	-	-	-/0	0	0	-/0	-	0
Hałas	-	-	0	0	0	-	0	0	-/0
Wyznaczenie terenów zieleni naturalnej i urządzonej	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych	-/0	-/0	0	-/0	-	0	-/0	0	-/0
Wytwarzanie ścieków i odpadów	0	0	0	0	0	0	0	0	0

+ oddziaływanie pozytywne

- oddziaływanie negatywne

0 oddziaływanie neutralne

-/0 oddziaływanie umiarkowane

Tabela 6. Przewidywane znaczące oddziaływania realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na wybrane komponenty środowiska.

Analiza środowiska, jego stanu oraz ocena oddziaływania inwestycji na poszczególne elementy środowiska pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków:

Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- nie spowoduje trwałych zmian środowiska, mogących pogarszać jakość życia ludzi
- nie spowoduje zmniejszenia się zdolności środowiska do regeneracji
- spowoduje zmiany krajobrazu poprzez wprowadzenie obiektów kubaturowych – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej, usługowej
- nie spowoduje znaczących oddziaływań na środowisko przyrodnicze jako całość, ale zniszczeniu ulegnie wierzchnia warstwa gleby, fauna glebowa, a także roślinność łąkowo-pastwiskowa i roślinność ruderalna terenów dotychczas niezabudowanych
- spowoduje zubożenie bioróżnorodności, poprzez uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej na terenach dotychczas niezabudowanych, a w konsekwencji ograniczenie miejsc bytowania organizmów żywych
- spowoduje czasową migrację i płoszenie fauny na tereny sąsiednie
- spowoduje uszczuplenie arealu i degradację gleb
- spowoduje likwidację roślinności naturalnej na rzecz gatunków synantropijnych - zieleni urządzonej
- spowoduje powiększenie się powierzchni terenów zagrożonych hałasem komunikacyjnym
- utwardzenie nawierzchni ograniczy infiltrację wód opadowych
- nowy rodzaj zainwestowania spowoduje powstanie barier ekologicznych w rejonach dotychczas swobodnego przemieszczania się zwierząt
- nie wpłynie negatywnie na zabytkowe układy przestrzenne, strefę „B” ochrony konserwatorskiej, strefę „K” ochrony krajobrazu kulturowego oraz na strefę „W III” ograniczonej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, pod warunkiem przestrzegania zapisów planu miejscowego
- nie wpłynie negatywnie bezpośrednio lub pośrednio na obszary Natura 2000, rezerwat „Stramniczka” i pozostałe obszary cenne przyrodniczo.

6.2. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszar opracowania został przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną wolnostojącą lub zabudowę mieszkaniową jednorodziną wolnostojącą bliźniaczą, zabudowę usługową, zabudowę usług biurowych i administracji.

Ustalenia planu miejscowego wprowadzają zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie

z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839), za wyjątkiem zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, zabudowy usługowej, garaży, parkingów samochodowych oraz inwestycji celu publicznego w tym łączności publicznej i infrastruktury technicznej oraz dróg publicznych.

Planowane inwestycje na większości obszaru objętego planem są kontynuacją istniejącego zagospodarowania, a na terenach dotychczas niezabudowanych będą tożsame z zainwestowaniem charakterystycznym dla terenów wiejskich. Inwestycje będą miały charakter nieuciążliwy dla środowiska, dlatego przy pełnym wdrożeniu zapisów planu miejscowego i zaopatrzeniu inwestycji w dobrze działającą infrastrukturę techniczną, nie należy spodziewać się znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko.

6.3. Ocena określonych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego warunków zagospodarowania terenu wynikających z potrzeby ochrony środowiska.

W wyniku przeprowadzonych analiz i ocen stwierdza się, że projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w niewielkim stopniu wpłynie na zmianę aktualnego stanu środowiska przyrodniczego w miejscach, gdzie istnieje już zabudowa wiejska i nastąpi kontynuacja zainwestowania o tym samym charakterze.

Natomiast w wyniku lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz infrastruktury technicznej nastąpi zmiana krajobrazu, redukcja fauny i flory, zmniejszenie różnorodności biologicznej, utwardzenie powierzchni ziemi na terenach łąkowo - pastwiskowych, oraz przekształcenie krajobrazu, redukcja fauny i flory, utwardzenie powierzchni ziemi nastąpi na terenach upraw rolnych.

Zaprojektowane zmiany spowodują oddziaływania o charakterze lokalnym:

- **pozytywne oddziaływania na środowisko** - tereny zieleni naturalnej i zieleni urządzonej wyłączone z zagospodarowania kubaturowego

- **umiarkowane neutralne oddziaływania na środowisko** - tereny aktualnie zabudowane, gdzie nastąpi kontynuacja zagospodarowania terenu i zostanie utrzymana obecna struktura funkcjonalna z dominującym udziałem terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej i bliźniaczej oraz zabudowy usługowej

- **umiarkowane negatywne oddziaływania na środowisko** - tereny dotychczas niezabudowane, porośnięte roślinnością łąkowo - pastwiskową oraz tereny upraw rolnych, przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i usługową, gdzie nastąpi zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, likwidacja roślinności porastającej teren, płoszenie fauny, zmiana krajobrazu

- **negatywne oddziaływania na środowisko** - od dróg i parkingów, rozumiane jako zauważalne, ale nie powodujące naruszenia standardów środowiskowych.

7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmioty ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru.

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo w części obrębów Czernin, Dygowo, Jazy, Łykowo, Piotrowice, Pustary, Skoczów, Stojkowo, Stramniczka, Świelubie, Wrzosowo spełniają uwarunkowania wynikające z dążenia do zapewnienia właściwych standardów środowiskowych w zakresie poszczególnych komponentów środowiska. W dokumencie ustala się przeznaczenie terenu i sposób zagospodarowania, a jego realizacja nie spowoduje znacząco negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000. Planowane inwestycje w pewnym stopniu będą źródłem negatywnych oddziaływań na środowisko, natomiast zminimalizowanie potencjalnego niekorzystnego oddziaływania uzależnione będzie od zastosowania prawidłowych rozwiązań projektowych i jak najmniej szkodliwych dla środowiska rozwiązań technicznych podczas prac budowlanych, jak również w trakcie eksploatacji inwestycji.

Realizacja ustaleń planu miejscowego umożliwi ukształtowanie na analizowanym obszarze nowych terenów środowiska wiejskiego. Jego elementami będą uporządkowane tereny funkcjonalne, w tym nowe tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej, zieleni naturalnej i urządzonej, tereny infrastruktury technicznej i systemu komunikacyjnego. Na znacznej części terenów nastąpią długotrwałe przekształcenia struktur środowiska, zwiększając jego antropizację, jednak planowane zmiany zainwestowania nie będą źródłem znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, a zminimalizowanie potencjalnego niekorzystnego oddziaływania, uzależnione będzie od zastosowania prawidłowych rozwiązań projektowych i jak najmniej szkodliwych dla środowiska rozwiązań technicznych, zarówno podczas prac budowlanych, ale też w trakcie eksploatacji powstałych inwestycji.

Możliwość złagodzenia niektórych oddziaływań wiąże się między innymi z następującymi ustaleniami planu:

- odprowadzanie ścieków poprzez system kanalizacji sanitarnej do oczyszczalni ścieków lub za pomocą rozwiązań indywidualnych
- dopuszcza się gromadzenie wód opadowych i roztopowych i ich dalsze wykorzystanie jeśli nie wymagają oczyszczania
- zakaz stosowania źródeł ciepła wykorzystujących paliwa powodujące ponadnormatywne zanieczyszczenia powietrza
- w celach grzewczych dopuszczenie realizacji systemów wykorzystujących źródła odnawialne
- zakazuje się działań i użytkowania terenów które mogą doprowadzić do jego degradacji m.in. wysypywania gruzu, składowania nieczystości i odpadów, poza miejscami wyznaczonymi
- zakaz składowania odpadów niebezpiecznych
- zakaz użytkowania i zagospodarowania terenu, aby nie stanowiło ono źródła zanieczyszczeń dla środowiska wodno-gruntowego
- zakaz użytkowania i zagospodarowania terenu, które generuje uciążliwości dla środowiska, powodowane przez zanieczyszczenie powietrza, hałas, wibracje, zakłócenia elektroenergetyczne i promieniowanie, przekraczające standardy jakości środowiska

Do działań ograniczających negatywne oddziaływanie realizacji ustaleń planu miejscowego na środowisko, należą m.in.:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy
- uszczelnienie podłoża i zabezpieczenie przed przenikaniem zanieczyszczeń do gruntu i wód w miejscach gromadzenia paliw, smarów, i innych substancji mogących wpłynąć na czystość wód podziemnych
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych
- prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków i rozrodczym ssaków
- zachowanie i ochronę istniejącego drzewostanu z dopuszczeniem ich wycinki jedynie w miejscach kolizji z planowanym zainwestowaniem
- odpowiednie zabezpieczenie przed zniszczeniem w trakcie prac budowlanych pni drzew i bryły korzeniowej egzemplarzy nieprzeznaczonych do wycinki
- wykonanie zadrzewienia i zakrzewienia w celu uzupełnienia szaty roślinnej po zakończeniu realizacji inwestycji,
- zakaz wprowadzania do zieleni publicznej i ogrodów roślin gatunków inwazyjnych
- zapewnienie ochrony dziko występujących roślin, grzybów, zwierząt oraz siedlisk zgodnie z przepisami o ochronie przyrody

Zaleca się takie planowanie zakresu prac budowlanych, aby w możliwie najwyższym stopniu, tam, gdzie to jest możliwe, zapewnić ochronę gruntów, siedlisk, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Terminy prowadzenia robót powinno się dostosowywać do wymagań ochrony środowiska, żeby nie powodować zbyt dużych zaburzeń w warunkach bytowania fauny.

Przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją konkretnej inwestycji. Kompensacja przyrodnicza jest wskazana jako działanie mające na celu naprawienie wyrządzonych szkód w przypadku, gdy w związku z realizacją konkretnej inwestycji ochrona elementów przyrodniczych jest uniemożliwiona (art. 75 ustawy Prawo ochrony środowiska).

Poza zaproponowanymi rozwiązaniami nie zachodzi konieczność wprowadzenia innych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, gdyż stosujemy ją wtedy, gdy na skutek inwestycji, zachwiana zostanie równowaga w środowisku lub zostanie wyrządzona bezpośrednia, nieodwracalna szkoda. W tym przypadku poszczególne tereny są w dużej części przekształcone antropogenicznie, walory przyrodnicze w poszczególnych miejscowościach są na przeciętnym poziomie, wielowiekowy drzewostan zostanie zachowany, nowa zabudowa będzie kontynuacją zabudowy mieszkaniowej charakterystycznej dla terenów wiejskich. Obszar opracowania nie leży w granicach obszaru Natura 2000, a jedynie w jego sąsiedztwie, przez co nowo powstałe inwestycje nie spowodują negatywnego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru.

8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Na etapie sporządzania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjęto najkorzystniejsze rozwiązania urbanistyczne dotyczące m. in. wyposażenia w infrastrukturę ochrony środowiska, zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej pozwalającej na prawidłowe funkcjonowanie i rozwój analizowanego obszaru.

Zgodnie z art. 51 ust.2. pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, podyktowany jest potrzebą ochrony obszaru Natura 2000. Obszar opracowania nie leży w granicach obszarów Natura 2000, a jedynie w jego sąsiedztwie, nowo powstałe inwestycje nie spowodują negatywnego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru. Ustalenia planu miejscowego nie ingerują w sposób znaczący w tereny o wysokich walorach przyrodniczych, gdyż takie tu nie występują oraz zawierają rozwiązania korzystne dla środowiska na terenie poszczególnych terenów elementarnych.

Rozwiązaniem alternatywnym może być rezygnacja z wprowadzenia nowego zainwestowania i pozostawienie tych terenów w stanie aktualnego użytkowania, co spowodowałoby zahamowanie uporządkowania przestrzeni publicznej, ograniczyłoby rozwój budownictwa mieszkaniowego, a także byłoby sprzeczne z oczekiwaniami mieszkańców w tym zakresie.

Powstanie nowej zabudowy będzie kontynuacją istniejącego zainwestowania zlokalizowanego na terenie poszczególnych miejscowości w ich bezpośrednim sąsiedztwie, co jest rozwiązaniem optymalnym, ale również zostaną pozyskane nowe tereny przeznaczone pod inwestycje położone w dalszym sąsiedztwie istniejących zabudowań. Oceniając wpływ rozwiązań zaproponowanych w planie miejscowym na różne elementy środowiska, należy stwierdzić, że nie będą to oddziaływania znacząco negatywne.

W trakcie sporządzania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

9. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Analiza skutków realizacji postanowień miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie dokonana w ramach oceny aktualności studium i planów sporządzanych dla obszaru gminy Dygowo. Obowiązek wykonywania takiej analizy wynika z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r., poz. 977 ze zm.), zgodnie z którym organ sporządzający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w nawiązaniu do ustaleń studium, zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji rady gminy do przeprowadzenia analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

Kontrola jakości środowiska obszaru objętego planem, powinna być przeprowadzana w ramach monitoringu środowiska województwa zachodniopomorskiego i będą to:

- analizy oddziaływania ustaleń dokumentu na środowisko, poprzez okresowe badania stanu środowiska
- monitoring gospodarki odpadami
- monitoring systemu neutralizacji ścieków bytowych i wód opadowych
- monitoring jakości powietrza i poziomu hałasu (szczególnie na terenach przylegających do linii kolejowej oraz na terenach będących w zasięgu oddziaływania elektrowni wiatrowych)

Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane są w rocznych raportach o stanie środowiska województwa zachodniopomorskiego. Kontrolę przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym użytkowaniu zasobów przyrody przez poszczególne podmioty korzystające ze środowiska, prowadzą organy Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska.

10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Analizując ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo w części obrębów Czernin, Dygowo, Jazy, Łykowo, Piotrowice, Pustary, Skoczów, Stojkowo, Stramniczka, Świelubie, Wrzosowo nie dostrzega się możliwości wystąpienia skutków jego realizacji o charakterze transgranicznym. Uchwalenie i realizacja przedmiotowego dokumentu nie wpłynie na środowisko przyrodnicze innych krajów.

11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dygowo w części obrębów Czernin, Dygowo, Jazy, Łykowo, Piotrowice, Pustary, Skoczów, Stojkowo, Stramniczka, Świelubie, Wrzosowo. Celem prognozy jest ustalenie, jakie skutki dla środowiska przyrodniczego oraz jakości życia mieszkańców będzie miała realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Miejscowości będące obiektem niniejszej prognozy rozproszone są na terenie gminy Dygowo, w różnych jej częściach. Miejscowości Stramniczka, Stojkowo, Jazy, Skoczów, Łykowo położone są na północ od drogi wojewódzkiej nr 163 przebiegającej przez środek gminy, od południowego wschodu na północny zachód. Na południe od niej położone są Pustary, Świelubie i Piotrowice, natomiast w części środkowej gminy zlokalizowane jest Dygowo oraz Wrzosowo i przez te miejscowości przebiega droga wojewódzka nr 163. Przez obszar gminy przebiega również linia kolejowa nr 404 Szczecinek - Kołobrzeg. Obszar opracowania stanowią tereny wiejskie z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną, zabudową zagrodową, tereny upraw rolnych, występuje tu infrastruktura wiejska w postaci dróg i chodników, wyznaczone są tereny do rekreacji, zieleń urządzona, zieleń nieurządzona oraz wody powierzchniowe. Powierzchnia obszaru opracowania wynosi ok. 99,6 ha.

Na znacznym obszarze gminy dominuje krajobraz otwarty, związany z rolniczym wykorzystaniem dogodnych warunków w obrębie wysoczyzny.

Roślinność porastająca tereny objęte opracowaniem jest charakterystyczna dla terenów wiejskich, gdzie naturalna szata roślinna została przekształcona przez człowieka i wyparta przez liczne nasadzenia ozdobne i użytkowe na terenach zabudowanych oraz uprawy rolne i tereny łąkowo-pastwiskowe wokół tych miejscowości.

Niektóre tereny elementarne sąsiadują z terenami cennymi przyrodniczo. Obszar opracowania w Stojkowie i Stramniczce położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk (SOO) Natura 2000 „Trzebiatowsko - Kołobrzesci Pas Nadmorski” PLH 320017. Obszar opracowania w Pustarach oraz w Jazach położony jest w sąsiedztwie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk (SOO) Natura 2000 „Dorzecze Parsęty” PLH320007. Obszar objęty opracowaniem zlokalizowany w Stramniczce oddalony jest o ok. 400 m. na północ od rezerwatu „Stramniczka” oraz obszar objęty opracowaniem zlokalizowany Czerninie oddalony jest o ok. 480 m na południe od rezerwatu.

Zasadniczym problemem ochrony środowiska istotnym z punktu widzenia realizacji ustaleń projektowanego dokumentu będzie ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę na terenach dotychczas niezainwestowanych.

Skutkiem wpływu realizacji ustaleń planu na środowisko będzie zajmowanie wolnych od zabudowy powierzchni pod zainwestowanie kubaturowe i infrastrukturalne. W związku z tym wystąpią nieuniknione negatywne przemiany środowiska przyrodniczego, w tym przekształcenia terenu związane z posadowieniem budynków, ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej poprzez likwidację części szaty roślinnej, utwardzenie powierzchni, a także uszczelnienie podłoża i zmiana warunków infiltracji spowodowane pokryciem powierzchni warstwą nieprzepuszczalną. W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko, w projekcie planu zawarto ustalenia z zakresu infrastruktury technicznej oraz określono zasady ochrony środowiska i przyrody. Oddziaływania na środowisko, wynikające z realizacji ustaleń planu, będą miały zasięg lokalny. Pomimo bezpośredniego i stałego charakteru niektórych oddziaływań, przekroczenie standardów jakości środowiska określonych prawem jest mało prawdopodobne. Natomiast w warunkach pełnej realizacji ustaleń planu miejscowego nie należy spodziewać się zmiany w liczebności populacji cennych gatunków fauny i flory oraz bioróżnorodności na obszarach objętych ochroną, nie pogorszy się stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczone zostały obszary Natura 2000. Nie prognozuje się znacząco negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 oraz zagrożenia dla integralności tego obszaru. Efektywne i pełne wdrożenie ustaleń planu powinno stanowić wystarczające zabezpieczenie przed przyszłymi, negatywnymi zmianami w środowisku przyrodniczym, a celem uzyskania pewności, że projektowane funkcje nie będą miały negatywnego wpływu na środowisko jest ustalenie obowiązku monitoringu.